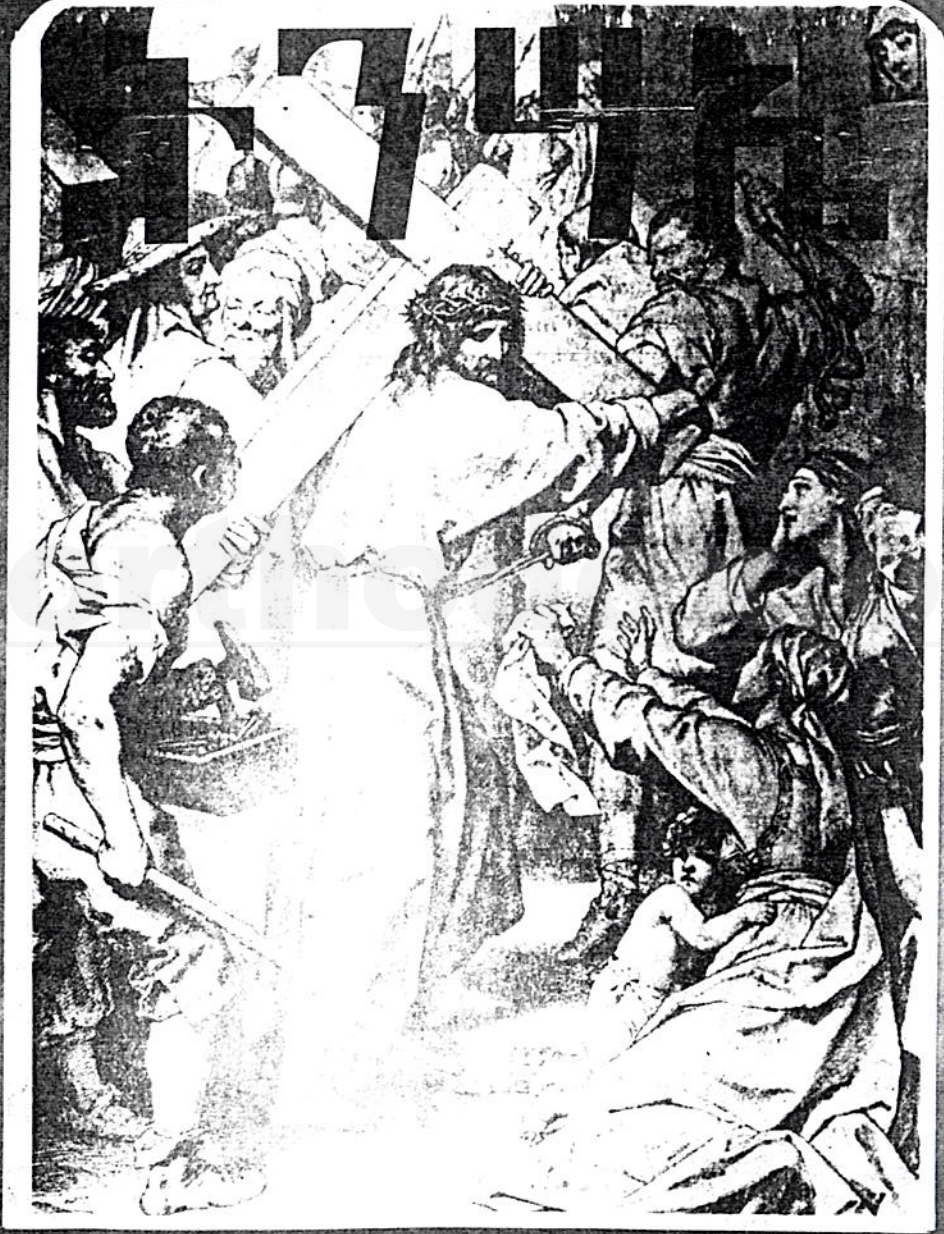

እግዚአብሔር ከእንቅልፍ እንደሚነሳ ተነሣ

ዋናው አንድ ብዙ

ቀጥሮ ጸጊ

ግዚአብሔር ገብረ 9. ም.

**ርዕስ አንቀጽ
ሞት ድል በመነሣት ተዋጠ**

ለመጥ የተለያዩ መንገዶች አሉት አንድ ሰው ሲወጣው የማይቻለው የትግርና የዕዳ አዘቅት ሲያጋጥመው በትግር ተዋጠ ይባላል ። በእግር ወይም ሞት ሊገኘው ከማይቻለው ባሕር ወይም ረገረግ የገባ ሰውም ተዋጠ ይባላል ። ለምግብ ሥጋና ለመድኃኒት የሚያገለግሉ ነገሮችም ይዋጣሉ ።

በዚህ ጽሑፍ ለመገለጽ የምንፈልገው ከዚህ በላይ ስለተጠቀሱት ሳይሆን ስለሞት መጥኑ ነው ሞት ከተጀመረበት አንስቶ እስከ ክርስቶስ ትንሣኤ ድረስ የአዳምን ልጆች ሁሉ ሲውጥ ነሯል ። ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ በተነሣ ጊዜ ግን ሁሉን ሲያሸንፍ የነበረው ሞት በመሸነፍ ባሕር ተውጧል ጥላ ቀን በፀሐይ ወቅት ሰውን ሲከተል ይውልና ፀሐይ ሲጠልቅ ወይም ሰውዬው ወደቤት ሲገባ የደረሰበት እንደሚጠፋ ሞትም አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን ሙሉ በሰው ልጆች ላይ ሠልጥና ኑሮ በክርስቶስ ትንሣኤ ድል ስለተመታ ድራሹ ጠፍቷል ።

ጥንቱንም ቢሆን እግዚአብሔር ሞትን አልፈጠረውም አምላክ ግንኙኛውም ፍጡር እንዲኖር መናገሪያውን ጭምር በሚገባ ፈጥሮ አዘጋጅቶ ሰጠው እንጂ ከዚህ ዓለም ኑሮው የሚለይበትን ሞትን አልፈጠረውም ሞት የተፈጠረው በቃኤልና በአቤል መካከል በተነሣው ጥላቻ ነው ።

ታሪኩ ዘለግ ያለ ቢሆንም ስለሞት አጀማመር በአጭሩ መመልከት ተገቢ ይመስለናል ። አቤልና ቃኤል ወንድማማቾች ሲሆኑ ሥራቸው የተለያየ ነበር አቤል በግ ጠባቂ ቃኤል ገበሬ በመሆን የዕለት ተግባራቸውን ያከናወኑ ነበር ።

ከዕለ፡ት አንድ ቀን ለእግዚአብሔር መሥዋዕት ለማቅረብ ተዘጋጁ አቤል ንጹሐ ባሕርይ አምላክ ንጹሕ ነገርን ቢያቀርቡ ላት ይወዳል አለና ከሚጠብቃቸው በጉች መካከል ጠጉሩ ያላረረውን ፣ ቀንዱ ያልዘረዘረውን ፣ ጥፍ ያልዘረዘረውን ፣ የሰባውንና የወፈረውን ጠበት መርጦ ለእግዚአብሔር መሥዋዕት አቀረበ እግዚአብሔርም የአቤልን ቅንነትና የሞህነት ተመልክቶ መሥዋዕቱን ተቀበለለት ።

ቃኤል ግን መሥዋዕቱን እግዚአብሔር አይበላውም አለና ሳይመርጥና ሳይጠነቀቅ ሥንዴውን ከእነእከር ዳዱ አቀረበ ፣ እግዚአብሔርም የቃኤልን ተንኮል ተመልክቶ ያቀረበውን መሥዋዕት ሳይቀበልለት ስለቀረ በወንድሙ በአቤል ላይ በምቀኝነት ተነሣበት ። ከዚያ በፊት ሞት አይታወቅም ነበርና ፣ በመንፈስ ሰይጣን በመመራት እሸት እንብላ ውሀም እንጠጣ ብሎ አቤል ወንድሙን አታሎ ወደበረሃ ወስዶ በደንጊያ ራሱን መትቶ ገደለው ፣ በዚህ ጊዜ ፣ ነው ሞት የተፈጠረው ። ዘፍ.፩.፮

ይህንንም መሠረት በማድረግ “እግዚአብሔር ሊገብረ ሞተ አላ ረሲአን ሰብእ ጸውዕዎ ወአርከ ረሴዎ ወአምሰልዎ” እግዚአብሔር ሞትን አልፈጠረውም ሕግን የዘነጉ ሰዎች ጀመሩት ጠሩት ወዳጅም አደረጉት ራሳቸውንም አስመሰሉት እንጂ ሲል ጠቢቡ ሰሎሞን ተናግሯል ።

ይህ ሞተ ሥጋ የተጀመረበት ጊዜ ሲሆን ሞተ ነፍስ ደግሞ ከዚያ ቀደም ሲል በአዳምና በሔዋን ተጀምሯል እግዚአብሔር አምላካችን ለሰዎች አገልግሎት የሚውሉትን ፍጥረታት ፈጥሮ ሲያበቃ በመወሰን አዳምንና ሔዋንን ፈጥሮ ከምድር በላይ ከሰማይ በታች ያለውን ሁሉ እንዲጠቀሙበት ሲፈቅድላቸው የአንዲት እንጨት ፍሬን እንዳይበሉ እገዛ ከዚያች የእንጨት ፍሬ ቢበሉ ግን የሞት ሞትን እንደሚሞቱ ነገራቸው ፣ የሞት ሞትም የተባለው ምተ ነፍስ ነው ።

አዳምና ሔዋን የእግዚአብሔርን ትእዛዝ ጠብቀው ሕግን አከብረው ለመኖር አልቻሉም ከጥቂት ጊዜ በኋላ በእባብ አላሳችነት የተከለከለውን የዕንጨት ፍሬ ቀጥፈው በሉ ፣ ከዚያም ጊዜ ጀምሮ የሰው ልጆች በሞተ ሥጋ ላይ ሞተ ነፍስ በርደተ መቃብር ላይ ርደተ ሲከል ተጨምሮባቸው በመንጸፈ ደይን ወድቀው ፣ በእግረ አጋንንት ተጠቅጥቀው መኖር ግድ ሆነባቸው ።

ቢሆንም ለአዳምና ለሔዋን ክርስቶስ ተወልዶ እንደሚያድናቸው የተሰፋ ቃል ተነግሯቸው ስለነበር እነርሱና የልጅ ልጆቻቸው በተሰፋው ቃል ሲጽናኑ ኑረዋል ።

ክርስቶስ እንደሚወለድና የሰውን ወገን ከፍዳ እንደሚያድን የተቆጠረው ሱባኤ ፣ የተነገረው ትንቢት እየተቃረበ ሲሔድ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከሰማይ ሰማያት ወርዶ ከድንግል ማርያም ከሥጋዋ ሥጋን ከነፍሷ ነፍስን ነሥቶ ተወለደ ከተወለደም በኋላ የአራትን ሕግና ሥነ ሥርዓት ላያፋልስ ቀስቀሰ አድጎ በ፱

ዘመኑ ተጠመቀና ሳይውል ሳያድር ዕለቱን ወደገዳም ሂዶ በዚያ ልዩ ልዩ ቀንና ልዩ ልዩ ቀን ሌሊት ከጸመ በኋላ ተራቦ ፣ በተራቦም ጊዜ ሰይጣን በሦስት መንገዶች ተፈታተነው ።

ጳጳሩ/ በሰስት ሁለተኛ በትዕቢት ሶስተኛ በፍቅር ንዋይ ክርስቶስን ቢፈታተነው በሁሉም ድል ስለነሣው እንደ ትቢያ በኖ እንደገም ትኖ ድራሹ ጠፍቷል ፣ ይሁን እንጂ ሰይጣን ድል ተነሥቶ እንደተባረረ አልቀረም በአይሁድ ላይ አድሮ በዕለተ ዓርብ አሰቅሎታል ፣ በሰሙን ሕግማት የሚነበው ግብረ ሕግማት እንደሚገልጸው በክርስቶስ ሞት ያልተባበሩ አይሁድ አይገኙም ሁሉም ተባብረው ክርስቶስን እንዲሰቅሉ ስለታዘዙ እኩሉ በሐሠት በመክሰስና በመመስከር ሌላውም የተንኮል ምክር በመምከር ፣ ከዚያ የተረፈው ሕዝብ ደግሞ በዚያን ጊዜ የነበረው ዳኛ ጳሊጦስ ክርስቶስን መርምሮ ምንም በደል እንዳላገኘበት በተናገረ ጊዜ በደልም ባይገኝበት ዝም ብለህ ስቀለው በማለት ቃሉን አሰምቶ ጨገለ ።

ይሁን እንጂ ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም መጥቶ ሥጋ የለበሰው ተሰቅሎ ሙቶ ለሰው ልጆች ዘለዓለማዊ ነፃነትን ለማግኘትና ስለሆነ ልዩ ልዩ መከራን ተቀብሎ በመስቀል ላይ ተሰቅሏል ። ክርስቶስ በተሰቀለ ጊዜ በሰማይ ፀሐይ ጨልጧል ፣ ጨረቃ ደም ሆኖአል ። ከዋክብትም እንደቅጠል ረገፈዋል ። በምድር ደንጊያዎች ተሰነጣጥቀዋል ። መቃብሮች ተከፍተዋል ሙታን ተነሥተዋል የቤተ መቅደስ መጋረጃም ከሁለት ተከፍቷል ።

ክርስቶስ ከ፲ - ፱ ሰዓት ድረስ በመስቀሉ ላይ ቆይቶ በዘጠኝ ሰዓት ኤሎሃ ፣ ላማ ሰበቅታኒ እያለ ሲሆን አይሁድ ሰምተው ኤልያስን የሚጠራ ስለመሰላቸው ኤልያስ መጥቶ ያድነው እንደሆነ እስከ እናያለን እያሉ ዘበቱበት ፣ ወዲያው ከመካከላቸው አንዱ ባዘቶ አመጣና በዘንግ አሥሮ ሆምጣጤ ከነከረ በኋላ ወስዶ ከመድኃኒታችን አፍ ጋር በማገናኘት ጨመቀው ኢየሱስም ያነን ገርግሞ አድርጉ “ወይቤ ተፈጸመ ኩሉ” ሁሉ ተፈጸመ ብሎ ቅድስት ነፍሱን ከቅዱስ ሥጋው በገዛ ሥልጣኑ ለየ ።

በሥጋው ወደ መቃብር ሲወርድ በአካል ነፍስ ወደሲኦል ወርዶ “በሲኦል ያላችሁ ውጤ በጨለማም ያላችሁ ወደ ብርሃን ተገለጡ” በማለት ነፃነትን ሰበካላቸው በዚያን ጊዜ ከአዳም ጀምሮ እስከ ክርስቶስ የሞቱ ነፍሳት ሁሉ በጠቅላላ ከሲኦል ወደገነት ከጨለማ ወደ ብርሃን ተሸጋገሩ ።

ይህንንም ሐዋርያው ጴጥሮስ ሲገልጽ “በሥጋ ሞተ በመንፈስ ግን ሕያው ሆነ በእርሱም ደግሞ ሂዶ በወገኔ ቤት ለነበሩ ነፍሳት ነፃነትን ሰበካላቸው” ብሏል ። ጳጳ. ጴጥ. ፫.፲፱ ።

ክርስቶስ ለአዳም የሰጠውን ቃል ከደን ለመፈጸም ሲል የተቀበለው መከራ እንኳን ለማየት ለመስማትም የሚዘገንን ነው ፣ ነገር ግን ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም የመጣው ስለእኛ በደልና ኃጢአት ተላልፎ ለመሞት ስለሆነ የደረሰበትን መከራ ሁሉ በትዕግሥት ተቀብሎ ለእኛ ለወገናቹ ዘለዓለማዊ ደንታችን አገናኝቶናል ።

ነቢዩ ኢሳይያስ ክርስቶስ ለእኛ ሲል ስለተቀበለው ፀዋት መከራ ሲገልጽ “በእውነት እርሱ ደዌያችንን ተቀብሎ ሕግማችንንም ተሸከመ እኛም እንደተመታ ቆጠርነው እርሱ ግን ስለ ኃጢአታችን ተወጋ ስለ ዓመፃችን ተገረፈ የደገንነታችንም ተግዛዥ በእርሱ ላይ አኖረ በእርሱም ቁስል እኛ ተፈወስን ብሏል ኢ.ሳ. ፶፫.፱ ።

ከላይ እንደተገለጸው እሁን ሞት ድል በመነሣት ባሕር ተውጧል እንግዲህ ወዲህ ለሞት ኃይልና ሥልጣን አይኖረውም ፣ ኃይሉ በክርስቶስ ሞት ተደምስሷል ። ሥልጣኑም ተሸሯል ፣ ስለዚህ እንደገና ተመልሰን የኃጢአት ተገኝቶች እንዳንሆንና በክርስቶስ ሞት ያገኘነውን የነፍስ ነፃነት እንዳናጣ ሕግማችንና ሞቱን በማሰብ ሕጉን ጠብቀን ትእዛዙን አከብረን መኖር ይገባናል ።

ሐዋርያው ጳውሎስ በነጻነት ልንኖር ክርስቶስ ነፃነት አወጣን እንግዲህ ጸንታችሁ ቁሙ እንደገናም በባር ነት ቀንበር አትያዙ” ብሏልና ገላትያ ፭.፩ ።

ደብዳቤዎች

ገጽ 5 የገረ

መጽሐት መከታተል ከጀመርኩኝ ከአ ምስት ዓመታት በላይ ሆኖኛል በመጽሐቱ እጅግ በጣም ጠቃሚዎች የሆኑ ትምህርቶችን አግኝቻለሁ።

አሁን ልጦይት የምረጠው በመን ፈላጊ ሕይወት ከሕፃንነት ወራት ጀምሮ እስከ አሁን ለእግዚአብሔር ምስጋና ይገባው ስሜ ከሚመለከት ቃላት ከሚሰጥበት ቤተ ክርስቲያን ርቄ እላ ወትም እንዲያውም ይበልጥ መንፈሳዊ ከሥጋዊ ምኞትና አላብ ይልቅ በይበልጥ መንፈሳዊ ሕይወት እያደላሁ መሆኔ ይሰግኛል።

አሁንም በክርስቶስ ቃልና ትዕዛዝ ሥር በመሆን ሥጋውንና ደሙን በመ ተበል ላይ ነኝ ዓላማዬ ትምህርቴን እን ዳጠናቅቅሁ በእያላለም መታሰቢያ ድርጅት አባል በመሆን ወደ ትድህት ሀገር እየሩሳሌም በመሄድ ከተቻለ በት ሀገርና በንጽሕና ምንኩስን ተቀብየ በዚያው ገጽ ውስጥ ቀሪ ዘመኔን ለመ ፈጸም እጅግ በጣም ጥልቅ የሆነ አላብ አለኝ።

ይህንንም መመኘቱ የሚደርስብኝን ፈተናና መኪራ ባለግሰብ እይደለም መጻሕፍትን ለግንባብ ዕድል ገጥሞኛል ጌታችን መድኃኒታችንን ሊየሱስ ክርስ ቶስ “ፍጹም ለመሆን ከፈለገህ ያለህን ሁሉ ሸጠህ ተከተለኝ” ያለውን በግሰብ ፍጹም እርሱን ክርስቶስን መስዋዊ ከዚህ ዓለም ለግለጽ ነው ምኞቱ፤ ይህም ድንገ ተኛ ፍላጎት ላይሆን ቀደም ብዬ ስመ ሃው የነበረ አሁንም ጧትና ግታ የግ ሰበውና የምጽኑ ነው በክርስቶስ ወንድሞቼ አሁን ልጦይታችሁ የፈለግ ሁት በእየሩሳሌም የኢትዮጵያ ኦርቶዶ ክስ ተዋህዶ አብያተ ክርስቲያናት አጥ ቢያ ውስጥ በዕድሜ የገጥ ካልሆኑ በስ ተቀር ልጅ እገርች በእኔ ዕድሜ ያሉ መነኮሳት ከዚያ ለመኖር አይፈቀድላቸ ውም ሲሉ ስለሰገሁ ይህ ምን ያህል

እውነት እንደሆነ እንድታብራሩላችኛ እኔም በምን ዓይነት መንገድ ምንኩስ ናን ተቀብዬ በዚያ ለመኖር እንደም ችላ እንድትገልጹልኝ ስለ በትሕትና አጠይቃለሁ።

ለትብብራችሁ በቅድሚያ ምስጋና ዬን ለግቅረብ እወዳለሁ ትንሣኤ መጽሐትን አግኝቼ ለግንባብ ስለምችል መልሱን በአድራሻዬ ጽፋችሁ እንድት ልኩልኝ በእክብርት እለምናለሁ።
ወ/ት ሰላማዊት ታምራት
ፖ.ጥ.ቁ. 4192
አዲስ አበባ

ወ/ት ሰላማዊት ታምራት ከአም ስት ዓመታት ጀምሮ በመጽሐታችን ተከታታይ መሆንን ስለገለጽኩልን እጅግ በጣም እናመሰግናለን ወደፊትም መጽሐታችን ከመከታተል ችላ እንደ ግትይና እንዳንድ መንፈሳዊ አላብ ሲኖርሽም በጽሑፍ እንደምትገልጹ ልን ተስፋ እናደርጋለን።

ከዚህ ቀጥሎ ለጠየቅኩት ጥያቄ መልስ እንሰጣለን ዕድሜዎን ሆ ሁለት ዓመት ሲሆን ወደመንፈሳዊ ተገባር ግዘንበ ልሽ ያስመሰገንሻል ፍትሐ ነገሥት መንፈሳዊ ክፍል አንቀጽ አሥር ላይ ስለመነኮሳት ሕይወት በሚገባ ያስረ ዳልና ያነን ብታነቢ ሁሉንም ለመረ ዳት ትችያለሽ በተጨማሪም መጽሐፈ መነኮሳት ብትመለከች የመነኮሳትን ተገባርና ክብር ትረጃለሽ።

የቤተ ክርስቲያናችን የሕግ መጽሐፍ ምንኩስና ከ30 ዓመታት በፊት እንዳይፈጸም ያዘዛል ይህንንም ግለሐ ክርስቶስ በሰላሳ ዘመኑ ስለተጠመቀ ያንን መሠረት በማድረግ ነው። የግመ ዛዘን ችሎታም ቢሆን በሰል ሊል የሚ ችለው ሰውነት ጠንክር ሲል ነው እን ችም ላትቸኩዬ ዝግ ብለሽ አመዛካኝሽ ነው የምንኩስና ተገባርን መጀመር ያለ ብሽ መድኃኒታችን ሊየሱስ ክርስቶስ “ዕርፍን ይዞ ወደ ጸላ ግረብ የሚችል የለም” ብሎ እንደተናገረው ከመነኮሽ በኋላ ተመልሰሽ እንዳትጸጸች አስቀድ መሽ ግሰብ ግውጣትና ግውረድ አለ ብሽ ሉቃስ 11፤ 28-30።

እግዚአብሔርን ለግንገልገል የሚቻ ለው በምንኩስና ብቻ እንዳይመስልሽ በድንገልና፤ በንጽሕና ወጥ ላይሆነኩሉ ወይም በትዳር ተወስኖ በዓለግዌ ግብ ርም በመሆን እግዚአብሔርን ለግንገልገ ል ይቻላል። የዚህ ዓለም ልጆች ለትው ልዳቸው ከብርሀን ልጆች ይልቅ ለጣምች ናቸው” ተብሎ ተጽፏልና ሉቃስ 11፤ 28።

አንች በምናኔው ልብሽ ከቆረጠ ገን ወደ እየሩሳሌም ሄዶ ለመኖር ችግር የሚገጥምሽ አይመስለኝም በእየሩሳ ሌም የኢት ዮጵያ ገጽም ለብዙ ዓመት ኑረው ከተመለሱት አበው ጠይቀን ግንኛውም መነኮሴ በዚያ ለመኖር አይ ከለከልም የዕድሜ ገደብም የለውም ምንኩስናውን ገን ከዚህ ከሀገራችን ተቀብሎ መሄድ አለበት በዚያ በገዳሙ ውስጥ ሲኖርም የሚችለውን ሥራ መሥ ሬት ስላለበት እንድ ሥራ ይሰጠዋል ያነኑ የተሰጠውን ሥራ ሳይንቅና ሳያ ቃል በሚገባ እየሠራ ለመኖር ይቻ ላል በግለት አስረድተውናል።

ወ/ት ሰላማዊት ከልብሽ ቆርጠሽ ከተነሣሽ ወደመንበረ ፓትርያርክ ስብ ከት ክፍል ብቅ በይና በጽሑፍ ብቻ ሳይሆን በቃልም ጭምር ተገቢውን ምክር ለመለገጥ የሰብከት ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ ፈቃደኛ ነው።

ዳግም ምጽአት

ጌታችን ሊየሱስ ክርስቶስ ስለሰው ልጅ ደህንነት ራሱን መስዋዕት አድርጎ ዓለምን ለማዳን የሰውን ሥጋ ተዋሕዶ ወደዚህ ዓለም እንደመጣ ሁሉ በዚህ ዓለም መጨረሻም ዓለምን ለማሳ ለፍና ለጸድቃን ዋጋቸውን ለሐጥእን ፍጻሜቸውን የመጨረሻ ፍርድ ለመስ ጠት ዳግማዊ እንደሚመጣ በቅዱሳት መጻሕፍት ተረጋግጧል። ይህም የጌታ ችን ለሁለተኛ ጊዜ መምጣት ዳግም ምጽአት ይባላል ሠለስቱ ምእትም ስለ ዚህ ዳግም ምጽአት ሲያስረዱ በሕይዋ ገንና በሙታን ላይ ፍርድን ይሰጥ ዘንድ ዳግማዊም በምስጋና ይመጣል ሲሉ በጸ ሉተ ሃይማኖት ተናግረዋል።

ክርስቶስ በመጀመሪያ ጊዜ የመጣው ዓለምን ለማዳን ስለሆነ ስለሰው ልጅ በይልና ስሕተት ራሱን ከሶ በእሱ ውር ደት የሰውን ልጅ ወደቀደመ ክብር መል ሰታል። በእሱ ቁስል ተፈውሷል በም ተም ደህንነትንና ሕይወትን አግኝቷል። መድኃኒን ክርስቶስ ወደዚህ ዓለም መጥቶ ወንጌልን በሚያስተምርበት ጊዜ በዕ ለተ ምዕላት ጸድቃን ስለሚያገኙት ክብር ኃጥእንም ስለሚደርስባቸው የ መጨረሻ ውድቀት ከማስረዳትም በ ላይ ከዕለተ ምጽአት በኋላ የምንወርሳ ጎን መንግሥተ ሰማያት ልናገኝ የምንች ለው በእንደተ ያለ ዝግጅት እንደሆነን በትምህርቱ ገልጿል። በመጨረሻም ሞትን ድል ነሥቶ፤ ሙስና መቃብርን አጥፍቶ ከሙታን በመነሣቱ ለሰዎች ሁ ሉ በኩረ ትንሣኤ በመሆን በዕለተ ምጽ አት ለሚነሡት ትንሣኤ ጀማሪና ፈጻሚ ሆኗል በተነሣ በ፵ ቀንም ደቀ መዛሙር ርቱ እያዩት ወደ ሰማይ በሚያርግበት ጊዜ ሐዋርያት ትኩር ብለው እየተመለ ከቱ ላሉ የገለላ ሰዎች ሆይ ወደሰማይ እየተመለከታችሁ ስለምን ቆማችኋል? ይህ ከእናንተ ወደ ሰማይ የወጣው ሊየ ሱስ ወደ ሰማይ ሲሄድ እንዳያችሁት እ እንዲሁ ይመጣል” ሲሉ መላእክት ነጫ ጭ ልብሽ በለበሱ ሁለት ሰዎች ተመስ

ለው በነገሯቸው መሠረት የዘመኑ ፍጻ ሜ ሲደርስ ክርስቶስ ዳግማዊ እንደሚ መጣ በቅዱሳት መጻሕፍት የተጻፈውን ክርስቲያኖች ሁሉ በእምነት ይቀበሉ ታል።

የክርስቶስ ዳግም ምጽአት በምግባ ርና በሃይማኖት ፀንተው ትሩፋት ሠር ተው ትእዛዙን ጠብቀው በመኖር ዕለተ ምጽአትን ለሚጠባበቁ ደጋግ ሰዎች ዋጋቸውን ለመክፈል ሲሆን በአንገሩ ደግሞ በትእዛዙ መሠረት ሃይማኖታቸ ውን ላልጠበቁና ከትእዛዙ ውጭ አፈን ግጠው ለኖሩት ኃጥእን የመጨረሻ ፍር ድን ለመስጠት በመሆኑ አመጣጡ እን ደቀድሞው በውርደት ሳይሆን በግርማ የሚያስፈራና የሚያስደነግጥ ነው።

በዳግም ምጽአት በክብር ዙፋን በተ ቀመጠ ጊዜም ለያንዳንዱ አንድ ሥራው ዋጋውን እንደሚከፍለው የተረጋገጠ ስለሆነ ስለዚህ የፍርድ ቀን ደግ የሠሩ ሲደሱት መጥሮ ለፈጸሙ ደግሞ እጅግ የሚያስፈራና የሚያስደነግጥ ነው።

ወንጌላዊው ግጭታስ በምዕራፍ ፳፭፣ ፳፭ - ፳፱ “የሰው ልጅ በሚመጣበት ጊዜ ከእርሱም ጋር ቅዱሳን መላእክት ሁሉ በዚያን ጊዜ በክብር ዙፋን ይቀመ ጣል። አሁዛብም ሁሉ በፊቱ ይሰበሰባሉ እረኛ በጎችን ከፍየሉች እንደሚለይ እርስበርሳቸው ይለያቸዋል። በጎችን በቀኙ ፍየሉችን በግራው ያቆማቸዋል” ካለ በኋላ በቆጥር ፵፮ ላይ ደግሞ በዚህ ጊዜ ኃጥእን ወደ ዘለዓለም ቅጣት ጸድ ቃን ግን ወደዘለዓለም ሕይወት እንደ ሚገቡ ጌታችን ሊየሱስ ያስተማረውን በሰፊው ያብራራል።

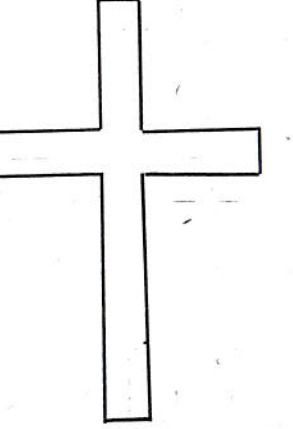
ይህ የሚሆነው መቼ ነው? ይህ ጥያቄ በብዙዎች ሕሊና ሲጉላላ የሚኖር ቢሆንም ጥያቄው አዲስ ሳይ ሆን ቃሉ ሲነገር በወቅቱ የነበሩት ሐዋ ርያት ጌታችን ሊየሱስ ክርስቶስ በደ ብረ ዘይት ተቀምጦ ላለ ለብቻቸው ወደ እርሱ ቀርበው ንገረን ይህ መቼ ይሆና ል? የመምጣትህና የዓለም መጨረሻ

ምልክቱስ ምንድነው ሊሉ አስቀድ መው የጠየቁት ጥያቄ ነው መድኃኒ ታችን ሊየሱስ ክርስቶስ ግን ዕለቱንና ሰዓቱን ሳይሆን ምልክቱን ብቻ ነግሮ የእነዚያ ምልክቶች መፈጸም እያዩ ሰዎ ች ሁሉ ተዘጋጅተው እንዲኖሩ በብዙ ምሳሌና ማስረጃ ጭምር አስጠንቅቋ ጥቁል ግጭ ፳፱ ከቆጥር ፫፣ ፶፩።

የመምጣቱ ምልክቶች ምንድናቸው? እኔ ክርስቶስ ነኝ የሚሉ ብዙ የሐሰት ክርስቶሶች መነሣታቸው በታሪክ ተመ ዝግቧል ሰላምና ፍቅር በዓለም ላይ ቀዝ ቅዝ በዓለም ላይ ፀብና ጥላቻ እየነገሠ መጥቷል እነዚህና የመሳሰሉት ምልክ ቶች እየተፈጸሙ በሚታዩበት ጊዜ እንጂ መቼ እንደሚሆን ቀንና ሰዓቱን ሳይቶ ሊያውቅ የሚችል የለም። ያችን ቀን ከአብ በቀር የሚያውቃት የለም ተብሎ ስለተጻፈ በዚህ ጊዜ ነው ለማ ለት እጅግ ያስቸግራል?

ያም ሆነ ይህ ቀንና ሰዓቱን አታው ቅምና ተዘጋጅታችሁ ኑሩ የሚል ማስ ጠንቀቂያ ስለተሰጠ ሰዎች ሁሉ በመል ካም ምግባርና በሃይማኖት ፀንተው እንዲኖሩና በግወቅም ሆነ ባለማወቅ ለሚሠሩት ኃጢአትም በየጊዜው ንስሐ እንዲገቡ ያስፈልጋል።

አላይያስ ወንድም አገኘሁ

የልማት ዓምድ

ልማት በቤተ ክርስቲያን

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን የልማትና ክርስቲያናዊ ተራድኦ መምሪያ የተቋቋመበት መንፈሳዊ ዓላማ ግቡን ለመምታት እንዲችል የልማት ተግባር ጥንቃቄ ለተፈጥሮና ለሌሎች ደርጅቶች ተወካዮች የተገኙበት ላይ የዋለው ገንዘብ ከአንድ ሚሊዮን ተኮላ በላይ መሆኑ ታውቋል። የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ምክር ቤት የልማት ክፍልና የእርዳታ ሰጭ ድርጅቶች ተወካዮች የተገኙበት

የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ በኢላካ አዳራሽ

በሰው ሠራሽ ችግር የተገቡትን ወገኖቻችን ለመርዳት የሚያስችለውን መንፈሳዊ አገልግሎት በግብር ለመተርጎም የቻለው የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ምክር ቤት እንደ ኢ.አ. ከ፲፱፻፸፪ ጀምሮ በሚለግሠው የገንዘብ እርዳታ ነው። በተለይም ኢ.አ.ኢ. በ፲፱፻፹፪ ዓ.ም. ለቤተ ክርስቲያናት ገደባቸው የተቀደሰ መንፈሳዊ እርዳታ በአሥራ አህ ጉራ ስብከትና በአዲስ አበባ ከተማ ጭምር ለልዩ ልዩ የልማት ሥራዎችና በተፈጥሮና በሰው ሠራሽ ችግር ለተገቡት ወገኖቻችን መርጃ በእርዳታ ዓመታዊ ስብሰባ ከመንግሥት በተፈቀደው በ፲፱፻፸፬ ዓ.ም. ከጥር ደ - ዘ ቀን ፲፱፻፸፬ ድረስ በናዝሬት ከተማ በሚገኘው አዳማ ሆቴል ስብሰባ አድርጎ በልማት ጥራት ጥራት ችግር ለተገቡት ወገኖቻችን የተደረገውን እርዳታ ገምግሞና አመዛዝና ኢ.አ.ኢ. በ፲፱፻፹፪ ዓ.ም. የተፈቀደው በጀት እስከ ፲፱፻፹፫ ዓ.ም. ድረስ እንዲቀጥል ባስተላለፈው ውሳኔ መሠረት እርዳታው እስከ አሁን ሲቀጥል መቆየቱ የተረጋገጠ ነው። እንዲሁም የ፲፱፻፸፭ ዓ.ም. ዓመታዊ ስብሰባ ከየካቲት ፲፱ ቀን ፲፱፻፸፭ ጀምሮ

ሮ እስከ የካቲት ፳፻ ቀን ፲፱፻፸፭ ዓ.ም. ድረስ በአዲስ አበባ ከተማ እንዲደረግ ከመንግሥት በተፈቀደው መሠረት ለሦስት ቀናት በ“ኢ.አ.ካ” ተከናውኗል። ለሦስት ቀናት በ“ኢ.አ.ካ” ሲከናወን የሰነበተው ይህ የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ጉባኤ ምክር ቤት የዓለም አብያተ ክርስቲያናት አባል ሀገሮች ተጠሪዎችና የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ሊቃና ጳጳሳት ፣ የቤተ ክርስቲያን ሊቃና ጳጳሳት ፣ የመምሪያ ኃላፊዎች ተሳትፈውበታል። ስብሰባው የተኮረው በኢትዮጵያ ውስጥ አልፎ አልፎ ስለደረሰው ችግርና ቤተ ክርስቲያን በልማት በኩል ልትፈጽመው ስለሚገባት ተግባር ነበር። የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ከህጋዊ ጥበቃ ስለሚሰጥ ለማገልገል እንዲችሉ ስለሚሰጡ ሰነዶችና ሌሎች የሚሰጡ ጥበቃዎችና ሌሎች ስለሆነው የሰነድ ጉባኤ አደረጃጀት ዕቅድና አፈጻጸም በቀረበለት ግምገማ ላይ ጉባኤው በሰፊው ተወያይቷል። ከብዙ ወይይትም በኋላ ጉባኤው በመጨረሻ ለቀረቡት ዕቅዶች ማስፈጸሚያ ለሁለት ዓመታት በተደረገው ስምምነት ብር ደ ሚሊዮን ፶፯፻፲፱ ሁለት ሚሊዮን ሰባት መቶ ሺህ በጀት አጽድቋል። ጉባኤው በተለይም ለድርቅ ችግር ልዩ ትኩረት እንደሚሰጠው አረጋግጦ ባለፈው ዓመት ከተሰጠው በበጀት ከተያዘው ብር ፻፶፯፻፲፱ ፪፻፳፰ የአራት መቶ አሥራ ሰባት ሺህ ሦስት መቶ ሃያ ስምንት ብር ያላነሠ ዕርዳታ ለማግኘት ወ.ገ. I ሆኔል

ጾም ከቤተ ክርስቲያን ጋር ያለው ሥርዓት

ቤተ ክርስቲያን ለአማኞቿ እንዲጸመው በውሳኔ ያስተላለፈችው አጽዋግት እንዳሉ ምስጢር ሳይሆን ግልጽ ነው። በቤተ ክርስቲያን ከጾም ጋር የሚካሄድ ሥርዓት አላት ሥርዓቱም በተመሰሰ ስጦታ ስለሆነ ለአገልግሎት የተሰለፉት ከህጋዊ ሌሊት በሰዓታት ቀን በማገልገል ቆመው ሲታዩ ከህጋዊ ሰማይ ወደሚለው ስም ስለሚያመራ ትርጉሙ በታወን ሊይዝ ይችላል የሚል ግምት ይሰጠዋል። በዚህ ጽሑፍ ላይ ለመግለጽ የፈለግነው የሌሎችን አጽዋግትና ሥርዓት ከማውሳት ተቆጥቦ በዓቢይ ጾም የሚካሄድ ሥርዓት በአጭሩ ለመግለጽ እንሞክራለን። ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ መጻም ከጀመረበት ቀን እስቀድሞ አንድ ሳምንት ጾም ሕርቃል እየተባለ ይጻግል ይህ ጾም በፍትሕ መንፈሳዊ በዝርዝር ከመቅረቡም ሌላ ቅዱስ ያፊድ ጾም ድንበት ባለው ድርሰት የመጀመሪያውን ሳምንት በመስጠት “ከላይ የወረደውን አይሁድ ሰቀሉት በቃላት የሚያደን የሁሉ ጌታ መሆኑን ምንም አላውቅም። ያለፈው ዘመን ይበቃችኋል ከዛሬ ጀምሮ ጾሙ ጸልዩ” ሲል በመድረሱና በማዘመን ቤተ ክርስቲያን ይህን አብነት በማድረግ ጾም ሕርቃል ከመግባቱ አስቀድሞ ከቅዱሚ ጀምሮ ከከበ ርና ከጸናል ከማገልገል በመከለከል ዜማዎቹን በዝማሬ ብቻ ስታካፊድ ትገኛለች። በቤተ ክርስቲያን ያለው ሥርዓት ከሰዓት እስከ ዓርብ ፣ የቅዱስ ያፊድን ድርሰት መሠረት በማድረግ ቤተ ክርስቲያን በአራት ክፍል ለአገልግሎቱ ምስጋና ታቀርባለች። ሀ/ የነገህ (የቤተ) ለ/ የሠለስት (የሦስት ሰዓት) ሐ/ የሰድስት (የድረስት ሰዓት)

መ/ የዘጠኝ ሰዓት እያለች የጾም ድንበትን ዜማ ከምዕራፍ ዜማ ጋር በማዋህድ ትዘምራለች። በነገህ የሚቆመው አይሁድ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ለማያዝ የተማኑ ሰዓት የሚዘመረው ደግሞ ከያዙት በኋላ ወደ ቀራንቶ አደባባይ የሚሰቀልበትን ግንድ አሸከመው መሐዳቸውን የሚገልጽ ነው። የሰድስት ሰዓትም መድሀን ክርስቶስ በደል ሳይኖርበት እንደ በደለኛ ተቆጥሮ በመሰቀል ላይ የተሰቀለበትን ለማዘከር የሚካሄድ ሥርዓት መሆኑ ይታወቃል። በመጨረሻ የሚዘመረው የዘጠኝ ሰዓት ደግሞ የዓለም ቤዛ ክርስቶስ “ሁሉም ተፈጸመ” ብሎ ቅድስት ነፍሱን ከቅዱስ ሥጋው የለየበት ሰዓት መሆኑን ለማጠየቅ የሚዘመር ሰብአዊ እግ ሁሉ የዜማ ሊቃውንት አስተያየታቸውን ይሰጣሉ። ከዚህ በላይ ያቀረብናቸው በየሰዓቱ ለምን እንደሚዘመሩ አጠቃላይ ትርጉሞችን ለመግለጽ እንጂ የቅዱስ ያፊድን ድርሰትና ዜማ መሠረት በማድረግ ቤተ ክርስቲያን ለሰምንቱ ዕለታት ሰንበት የተለያዩ ስም ስጥታ ከአሁኑ እስከ አሁን በማገልገል ትቆይ ስታስታውላቸው ትውላለች። የመጀመሪያውን ሳምንት ግን በመግቢያው መታሰቢያና ለማን እንደሆነ ስለተገለጸ ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ከጾም መበት ቀን ጀምሮ በምን ላይ እንደመሠረተ ፣ በቤተ ክርስቲያን ያለውን ስያሜና ሥርዓት እንመለከታለን። ጀምሮ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጾምን የጀመረበትን ቀን ቅዱስ ያፊድ በድርሰቱና በዜማው ዕለት ሰንበት የዕረፍት ቀንና ከሌሎች ዕለታት የተለየ መሆኑን በግልጽ ሲያስረዳ “ሰንበት ቅድስት ለውሉደ ሰብአ መድኃኒት ለመታገን መንስኤ ከዕለታት ልዩነት

የላት ሰንበት ለሰው ልጆች መድኃኒት ናት ለመታገን መንገድ ናት” ሲል ክርስቶስ ከመታገን ተለይቶ መነሣቱን ካውሰን በኋላ በሌላ ደግሞ በቅዱስ ወንጌል ያለውን ጠቅሶ “በልና ዝገት በማያጠፋው ሌባ ቆናሮ በማይወስደው በሰማያት መዝገብ ይኑራችሁ” እያለ የተናገረውን በመደገፍ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት በተባለው ዕለት ሰንበት ትባላለች ይህም የመደብ ቁመት በመባል ይጠራል የማገልገም ሥርዓት የሚካሄድ ሌሎች በታላቅ አድባራት ቅዳሜ ለአሁኑ ከሌሎች አራት ሰዓት ጀምሮ እስከ ጧቱ አንድ ሰዓት ወይም ቅዳሴ እስኪገቡ ድረስ ነው። ሥርዓቱም በጸሎት ከተከፈተ በኋላ “በይሁዳ ግርያም ዜማ ተጀምሮ በእቡን ዘበሰማያት” ዜማ ይፈጸማል። ይህ በዚህ እንዳለ ከሰዓት እስከ ዓርብ ያለው ሥርዓት ግንባራ ዕለት ሰንበትን ሳይነሣ ቅድስት የሚለውን ቃል እያንፀባረቀ ከነገህ እስከ ቅዳሜ መግቢያ ድረስ ይዘመራል የመጠሪያ ስሙም የጾም ድን ቁመት ይባላል። የቅዳሜው ቁመት ግን ቅድስትንና የጌታችንን ኢየሱስ ክርስቶስን ስቅለት እያስተባበረ የያዘ ድርሰት ከመሆኑም በላይ ሥርዓቱም የሚካሄደው በነገህ ብቻ ነው። የጾም ሳምንት ምክራብ በመባል ይጠራል። እንደ ቅዱስ ያፊድ ድርሰት ጌታ ኢየሱስ በአይሁድ ምክራብ ተገኝቶ የሰንበት ጌታና የምሕረት አባት መሆኑን ያስተግረበት ዕለት ነው ሲል በመዘመር ያስረዳል። ቤተ ክርስቲያንም ይህን መሠረት በማድረግ ቅዳሜ ከሰዓት በኋላ ጀምሮ ግንባራውን በቁመት ይከመን ስለቸን ሳይሉ ጾም ድንበትን ምዕራፍ ተከትለው መድኃን ክርስቶስ ሲያስተምር የቃሉን ግፋጭነት የአንደበተኛ

ቅዳጥናና ሰንበትን አብሮ በግጣ ሙር ሲዘምሩ ሌሊትን ያነጋሉ ቀላው ስቱም ሰዓታትንና መስተብቁን ሊጠኑንና ኪዳንን ሲያደርሱ ያድራሉ ለቅዳሱ መግቢያም የተወሰነው ሰዓት ሲደርስ የተመደቡት ቀላውስትና ዲያቆናት ሥርዓተ ቅዳሴውን አከናውነውና ሥጋ ወደሙን አቀብለው ምእርናነን ያሰናብታሉ =

በተለይ በምኩራብ ዓርብ ምህላ ይባላል = ይህም ሁለት ሳምንታት ከአለፉ በኋላ እንደሰባሌ ማሳሰቢያ ሆኖ የሚቀርብ ነው = በዚህ ቀን ከዳዊት ማስተካከልና ከጥሪ ዜግ በቀር ገጠማዊ እንኳን አይዘመም ቅዱስ ያሬድም “ተማህ ለሉ ወሰንሉ ገበአቡክሙ እስመአብ ይሁበክሙ ኩሉ ዘሰእ ልክሙ” ወደ አባታችሁ ምህላ ያዙ የለመናችሁትን ሁሉ ይሰጣችኋልና” የሚል ቃል ነው = የደረሰው

፫ኛው ሳምንት መፍትሔ ተብሎ ይጠራል መጸገብ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ታላቅ የታሪክ ምዕራፍ የያዘ ሆኖ ይገኛል = ታሪኩንም በምንመለከትበት ጊዜ ቤተ ሳይዳ በተባለችው ሥፍራ አጠገብ አንድ መጠመቂያ ቦታ ነበረች በዚህችም ሥፍራ አንዳንድ ጊዜ የእግ ዜላብሔር መልአክ በትእዛዝ እምላክ ወርዶ ውሃውን በሚያናውጥበት ጊዜ ቀድሞ የገባ ከበሽታው ይፈቀድ ነበር መግታት ግን በሽታው በጣም የበረታ በመሆኑ ሔዶ ለመጠመቅ ዓቅም ስለሌለው ጭቆና ማስተላለፍ በአልጋ ላይ ይኖር ነበር =

ከዕለታት አንድ ቀን ጊዜ ታችን እ.የ ሱስ ክርስቶስ በዚያ ሲያልፍ አንተ ሰው ልትድን ትወዳለህን ? ብሎ ጠየቀው መግታትን እስከ ልድን እወዳለሁ ግን ውሃው በሚናወጥበት ጊዜ ወደመጥመቲያው ቦታ ግን ቀድሞ ያስገባኛል ? አለው ጊዜ ታችን እ.የ ሱስ ክርስቶስም እምነትህ አድናሃል = አልጋህን ተሸክመህ ሔድ ስለአለው ወዲያው ደኖ አልጋውን ተሸክሞ ሔድሃል =

ቅዱስ ያሬድም ይህን መነሻ በማድረግ ነው መንፈሳዊ ድርሰቱን ያዘጋጀው

ጀው ከድርሰቶቹም አንዳንዶቹን ብንጠቅስ “እ.የ ሱስ መግታትን አዳነው የዳ ነበትም ቀን ሰንበት ነው = እ.የ ሱስ መግታትን አልጋህን ተሸክመህ ሔድ ሲለው ደንጊዜ ሰንበት ነበር እርሱም አልጋውን ተሸክሞ ወደቤቱ ገባ” የሚሉ ደግኚኞቹ ያልሉት ከርስተያንም በየጻ ሙቱ ጽም በገባ በ፬ኛው ሳምንት መግታት በማለት በታላቅ ክብር ታስባለሁት በማሳሰቢያው በኩል ከሌሎች የጽም ዕለታት ለየት ባለ ሁኔታ “ጉሥዓ ልብየ” በተባለው የምዕራፍ ዜግ ላይ ጣዕም ያለውን የገጠማዊ ሥርዓት ታክሎዳለች የሳምንትም ቀለም የነርሱን ታሪክ የሚመለከት ሆኖ እናገኘዋለን =

፪ኛው እሁድ ደብረ ዘይት ሲሆን ይህ ቀን እንደቅዱስ ያሬድ ድርሰትና አንድ ቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት እነጋገር ጌታችን እ.የ ሱስ ክርስቶስ ለመወረሻ ጊዜ ለፍርድ የሚመጣበት ቀን መሆኑን የሚያስታውሰው ነው =

ቅዱስ ያሬድም ድርሰቱን ያዘጋጀው የወንጌሉን ቃል መሠረት በማድረግ በምሽት በመንፈቅ ሌሊት በጣች : ይመጣ ሰዓቱን አታውቅምና ተዘጋጅታችሁ ኑ” ሲል መንፈሳዊ ድርሰቱን አዘጋጅቷል =

ቤተ ክርስቲያንም ጌታችን ለፍርድ የሚመጣበት ቀን መሆኑን በማስታወስ በአንዳንድ አብያተ ክርስቲያናት የማህ ሌቱን ሥርዓት በማካሄድ ብቻ ሳትቆጠብ ታላቅ በማንገሥ ታከብረዋለች = ታስባለሁትም የዓቢይ ጽም መንፈቅ (እኩል) መሆኑንም ትመሰክራለች ከላይ እንደተጠቀሰውም ቅዳሜ ከሰዓት በኋላ ጀምሮ እስከ ሳምንት ድረስ የማህ ሌቱም ቀለም የጌታን መምጣት የሚያበስር ነው =

፫ኛው እሁድ ገብርኤር ይባላል ገብርኤር በማቴዎስ ወንጌል ም. ፳፭ : ቁ. ፲፱ ላይ እንደምናገኘው ታማች አገልጋይ እምስት መክሊት ተቀብሎ ርቱ አትርፎ በማቅረብ በጌታው ዘንድ ታማችነቱን አስመስክሮአል =

ይህን በማስመለከት ቅዱስ ያሬድ

“መልካም ሥራ እየሠራ የሚያገኘው ታማች አገልጋይ ግን የሆነው ይህን ለሚያደርግ ጌታው በሁሉ ገንዘብ ላይ ይሽመዋል በማለት አብረርቶ ጽፎአል =

በተለይ በቤተ ክርስቲያን የሚካሄደው የዜግ ስልት ከሌሎች ዜግነት ለየት ብሎ እናገኘዋለን = ለምሳሌ ዕገል መደቦች ዜግ ሲኖረው ከምኩራብ ሰኞ ጀምሮ ርኢሱ ዕገል ብሎ ዜግው ግን ግእዝ ነው = ይህም “እምላኪየ አምላኪየ ነጽረኒ ወለምንት ኃደገኒ አጽምዕ እግዚእ ዕገከክ ወሰምዓኒ” በሚለው የዜግ ለውጥ የገባ ነው : እያሉ ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን ይናገራሉ = ዜግ ውም የሚመስጥ ነው =

ከዚህም ሌላ ሦስተኛ ሳምንት በመሆኑ ረቡዕ የገብርኤር ምህላ ይባላል በዚህም ቀን በምኩራብ እንደተገለጸው ገጠማዊ ሳይኖር በዜግ ብቻ ምህላውን ሲካሄዱ ይውላሉ = ሌላው ሥርዓት ግን ከሌሎች ሳምንታት የተለየ አይደለም =

፮ኛውን ሰንበት ቤተ ክርስቲያን ኒቆዲሙስ በማለት ትጠራዋለች በየቀኑ ወን.ም.፫ : ቁ.፭ : እንደምንመለከተው የአይሁድ መምህር የነበረ ኒቆዲሙስ የሚባል ሰው ነበር እርሱም በሌሊት ወደ እ.የ ሱስ ሔዶ መምህር ሆነህ ከእግ ዜላብሔር ዘንድ እንደመጣህ እናውቃለን አለው =

እ.የ ሱስ መልስ እውነት እውነት እልሃለሁ ሰው ዳግመኛ ካልተወለደ በቀር የእግዚአብሔርን መንግሥት ሊያድ አይችልም ባለው ጊዜ ኒቆዲሙስ ስለአልገባው ከውሃና ከመንፈስ ቅዱስ ካልተወለደ በቀር ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ሊገባ አይችልም ሲል አስረድቶታል =

በዚህ መሠረት አትጥቅም ውይይት ቅዱስ ያሬድም የአይሁድ አለቃ የነበረ ኒቆዲሙስ በሌሊት ወደ እ.የ ሱስ ሔዶ መምህር ሆይ እናምንብሃለሁ ከአብ እንደመጣህ እናውቃለን = መምህር ትሆን ዘንድ መጥተሃል እያለ ጸመ ደን

ዜና ሊቃውንት

ሊቀ ጠባብት መስፍን ኃይለ ማርያም ከአባታቸው ከአቶ ኃይለማርያም ታረሰና ከእናታቸው ከወለተ ጊዮርጊስ አድገህ በሸዋ ክፍለ ሀገር በአጣዬ አውራጃ ሌፍራታ ልዩ ስሙ ክብ ሥላሴ ከሚባለው ቦታ በ1900 ዓ.ም. ተወለዱ =

ዕድሜያቸው ለትምህርት እንደደረሰ በዚሁ ስሙ በተጠቀሰው ደብር ከአለቃ ወልደ ገብርኤል ዘንድ ገብተው ዳዊትና ንባብ ተምረው በዚሁ ደብር በዲቆና ለ፬ ዓመታት ያህል ካገለገሉ በኋላ በ1917 ዓ.ም. ወደ ጉንደር ክፍለ ሀገር ሄደው በደብረ ታቦር አውራጃ ሞግሽ ኪዳን ምህረት ከመሪጌታ ሰርገወርቅ ቅዳሜ ተምረው ይገኘው ጊዜው ለውሃው ጠባብት መስፍን ይባሉት ነበር =

ሊቀ ጠባብት መስፍን ኃ/ማርያም በትምህርት ብቻ ሳይሆን በተግባራዊም ትምህርት በኩል በጣም የሰለጠኑ በመሆናቸው የቤተ ክርስቲያንን ጥያቄ ቅድሳት እንደ መቆሚያና ጸናጽል ያሉትን ያለ ምንም ክፍያ በነፃ በመሥራት በጉ አገልግሎትን አሰርከዋል =

ወደ ወገራ በመሄድ ፣ት ጸዳሳትና ፯ እዉጌዎች ተቀብረውበት የነበረውን የአቡነ ተክለ ሃይማኖት ቤተ ክርስቲያንን በጠፋ በ፩፻፶ ዘመኑ እንደገና ዱርን መንጥረው በአካባቢው ያሉትን ምዕመናን አስተባብረው ሕንጻውን አራሳቸው አንጸው የተከለ ሃይማኖትን ቤተ ክርስቲያን ሰርተው ፳ ዓመት ሙሉ በማስተማርና ቤተ ክርስቲያንን በማገልገል ብዙ ቀሳውስትና ዲያቆናት እንዲሁም መዘምራን አውጥተው የቤተ ክርስቲያን አገልጋይ አትርፊዋል ደቀመዛሙርቶቻቸውም አሁን በማገልገል ላይ ይገኛሉ =

በ፲፱፻፵፬ ዓ.ክ. ጉንደር ወደ ትውልደ ሀገራቸው ተመልሰው በታላቁ ካቴድራል በመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ በድን መምህርነት ተቀጥረው ሲያሰ

ሊቀ ጠባብት መስፍን እኒህ ነጭ

፫ኛ. ሊቀ ጠባብትንት ፩ኛ. ሊቀ ጉባዔነት በየደረጃው ተሸመዋል =

በዚሁ በመንበረ ፀባዮች ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል በቅንነትና በታማኝነት በጠቅላላው ለ፵፬ ዓመታት ያህል አገልግለዋል = እንዲሁም ሊቀ ጠባብት መስፍን ኃይለማርያም አላማዊ ኑሮ ስያምራቸው በድንገልና ጸንተው ከቆዩ በኋላ በ፲፱፻፶፬ ዓ.ም. በቅድስት ቅዱሳን ማርያም ቤተ ክርስቲያን ከብጹዕ አቡነ ማርቆስ ምንኩስናና ቅስና ተቀብለዋል =

ኋላ በ፲፱፻፶፬ ዓ.ም. በቅድስት ቅዱሳን ማርያም ቤተ ክርስቲያን ከብጹዕ አቡነ ማርቆስ ምንኩስናና ቅስና ተቀብለዋል =

በገቡ አድራጉትም በኩል ገንዘባቸውን ላስቀምጥ ወይም ለግል ጉዳይ ላውለው ሳይሉ ብዙ ችግሮችን እየረዱ አባትና እናት የሌላቸውን እያሳደጉ እያስተማሩ ከቆሙ ነገር ያደረሱ አባት ሩቅ ው እንዲሁም ከየክፍለ ሀገሩ የሚመጡትን እንግዶች እየተቀበሉ በማስተናገድ ልዩ ልዩ ትሩፋት የሠሩ ደግ ርገናህ አባት ነበሩ =

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰው ፍጻሜው ያምራል የሚሞትበትም ቀን ይከብራል ሲራክ ም.፩ ቁ.፲፫ =

እግዚአብሔርን የሚፈራ ሰዎች ፈቃዱን ይፈጽማሉ የሚውዱትም ሰዎች ሕጉን ይጠብቃሉ ሲራክ ዩ.፲፮ =

ደንኳን የሚሆነው ምድራዊ መናፈሻ ሆኖ ቢደርስ በሰማይ ያለ በእጅ ያልተሠራ የዘላለም ቤተ የሚሆን ከእግዚአብሔር የተሠራ ሕንፃ እንዳለ እናምናል =

በሊቀ ጠባብት መስፍን ኃ/ማርያም ለሁለት ጊዜያት ካባና ልዩ ልዩ ሽልማቶች ተሸልመዋል = በአገልግሎታቸው ተመርጠው በዚሁ ካቴድራል ከዚህ የሚከተሉትን የሹመት ማዕድን ታት ተቀብለዋል =

፩ኛ. ቀኝ ጌትነት

፪ኛ. ርዕስ ደብርነት

ከመንበር ወደ መስቀል

የሰው ፍቅር ከመንበር የሰበው እግ ዘላብሔር ወልድ የመስቀል ሞት ሊሞት ፣ የጠፋውን ሰው ሊፈልግና ሊያድን ወይዘህ ዓለም መጣ። “በርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድ ያልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁም ወያኔውን ዓለም በልጁ እንዲደንኝ ነው እንጂ በዓለም እንዲፈርድ እግዚአብሔር ወደ ዓለም አላዘውምና” የቀረበ ወንጌል ምራቅ ቱርክ ገጽ 155

የሰው ፍቅር ስቦት ከመንበር ወደ መስቀል የመጣው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም በልዩ ልዩ የባርነት ቀንበር ሥርዓት አገዛዝ ወደቆ ለነበረው ዓለም ከዚህ የሚከተለውን አገልግሎት “የጌታ መንፈስ በእኔ ላይ ነው እድሆች ወንጌልን አሰብክ ዘንድ የተወደዳችውንም የጌታን ዓመት እሰብክ ዘንድ ልኮኛል።” የሉቃስ ወንጌል ምራቅ ቱርክ ገጽ 155

ለብዙ ዘመን በፍጹም ተይዞ የነበረው የአይሁድ ሕዝብ ይህንን አነጋገር በሰማ ጊዜ ከርም አገዛዝ ነጻ የምንወጣበት ጊዜ ደረሰ በማለት ክርስቶስን በብዛት ይከተለው ጀመር = ይህም ሊሆን የቻለው ቀደም ብሎ የአይሁድን ሕዝብ ነጻ የሚያወጣ ሐይለኛ ገዢ ይነሳል። የሚል ትንበት ተነግሮ ስለነበር ነው። ይህ ትንበት የተፈጸመ ስለመሰለውም ሕዝቡ ደስተኛ ሊሆን ቻለ = ነገሩ በዚህ ላይ እንደሌለ ክርስቶስ ሥጋ ለብሶ በሚመላለስበት ዘመን የአይሁድ ገብረተሰብ በሙሉ በርም አገዛዝ ቀንበር ሥር ወድቀው ዉትም ወጥተው ቀንም ወጥተው ሌሊትም ወጥተው የሚሆኑ ሕዝቦች ነበሩ።

ስለዚህም ከእስከረው የርም አገዛዝ ሥር ነጻ ሊያወጣን የሚችለው ባለብዙ ሠራዊት ነው ብለው ያምኑ ነበር። በመጨረሻም በዳዊት ዙፋን በኢየሱሳም የሚነግሥና ከቤተ መንግሥት ለሕዝብ እሥራኤል በረከትን የሚሰጥ እንደሚሆን በተስፋ ይጠባበቁ ነበር።

ከመንበር ወደ መስቀል የመጣ የሰው ፍቅር ስቦት በመሆኑ ፍጹም ፍቅርና ትሕትና በተሞላበት አስተያየት በያዕቆብ ጉድጓድ አጠገብ አንዲቷን ሳምራዊት ወታደር አጠጫኝ በማለትና የግል ሕይወቷን የሚነካ ትምህርት በማስተግር ከጋጠአት ወደ ዘላለም ሕይወት መለሳት = ከዚያም አልፎ ሦስት ቀናት በሰማርያ እየተዘዋወረ ሲጎበኝ ሲያስተምርና፡ አብሮ ሲጸልዩ ሰነበተ። ይህንን የተመለከተ የአይሁድ ሕብረተሰብ በዳዊት መንበር ላይ ነግሦ ሁሉን በእኩልነት የሚገነና ከርማውያን ቅኝ ግዛት ተዋግቶ የሚያወጣን እሱ ነው ሲል አመነው።

ሐያል የሆነው እግዚአብሔር ወልድ ግን የሰው ፍቅር አገብሮት ከሰማያዊ መንበር ወደ መስቀል የመጣው የአይሁድ ሕብረተሰብ እንደሚለው ተዋግቶ ከርም መንግሥት ቅኝ አገዛዝ ነጻ ለማውጣትና በዳዊት ዙፋን ነግሦ ሰዎችን በሥጋ ለመግዛት የመጣ ሳይሆን፤ በሰይጣን ቁራኛ የተያዘውንና በኃይል ሥር ወድቆ የነበረውን ዓለም በመስቀሉና በሞቱ ነጻ ለማውጣት የመጣ መሆኑን ለተከታዮቹ እንዲህ ሲል ገለጸለቸው። “ከዚያን ቀን ጀምሮ ኢየሱስ ወደ ኢየሱሳም ይሄድ ዘንድ ከሽማግሌዎችና ከካህናት አለቆች ከጸፎችም ብዙ መከራን እንዲሟቀበል ለደቀ መዛሙርቱ ይገልጻሉቸው ጀመር እርግጠኛም ጌታ ሆይ ይህ ሁሉ አይደርስብም አለው ጌታም የእርሶን ንግግር ለአላማው እንቅፋት ስለሆነበት ገሰጸው። “የማቴዎስ ወንጌል ምራቅ ገጽ 155 ከቆ. ጳጳሩ ጳጳ።

ጌታም እርግጠኛን የገሰጸበት ዋና ምክንያት ከመንበር ወደ መስቀል የመጣ በት ዋናው አላማ የጠፋውን ለመፈለግ ግና ለማግኘት ነው። ይህም በተግባር የሚፈጸመው ከላይ እንደተነገረው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብዙ መከራ ተቀብሎ ተሰቅሎና ሞቶ በሦስተኛው ቀን

ተነስቶ ሕይወቱን መስቀል አድርጎ ለዓለም ካላቀረበ በቀር ዓለም እንደማይደን ስለሚያውቅ ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ለደቀ መዛሙርቱ እንደተናገረው መከራው የሚፈጸምበት ጊዜ ደረሰ።

“ሰይፍና ጉመድ ይዘው ብዙ ጭፍሮች ወደሱ መጡ ያዙትም እነሆ ከኢየሱስ ጋር ከነበሩት አንዱ እጁን ዘርግቶ ሰይፍን መዘዘና የሊቀ ካህናቱን አገልጋይ መትቶ ጆሮውን ቆረጠው። በዚያን ጊዜ ኢየሱስ እንዲህ አለ ሰይፍ የሚያነሱ ሁሉ በሰይፍ ይጠፋሉና ሰይፍህን ወደ አፍወቱ መልስ። ወይስ አባቴን እንድለምን እርሱም አሁን ከአሥራ ሁለት ጭፍሮች የሚበዙ መላእክት እንዲሰድልኝ የማይችል ይመስለኛል ገለል የማቴዎስ ወንጌል ምራቅ ገጽ 155 ከቆጥር ያጃ።

ኃያል የሆነው እግዚአብሔር ወልድ የሰው ፍቅር አገብሮት ከመንበር ወደ መስቀል የመጣው መልካም እረኛ ስለሆኑት ሕይወቱን ይሰጣል በተባለው መሠረት በራሱ ሞት በራሱ መስቀል ት አልፈለገም።

በተጨማሪም “የሚሰቀልበትን መስቀል ተሸክሞ በሚጓዝበት ወቅት መስቀሉ ከብድት ወደቀ መከራ የሚያጸኑበትም ሰዎች ከገጠር ለሚመጣው ለሰዎቹ መስቀሉን አሸክሙት እሱም ሊሸክመው አልቻለም። የዓለምን ኃጢአት ለመሸከም የመጣው ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ግን ያንን ከባድ የመስቀል ሞት እንደገና ተሸክሞ በፍጹም መስቀል ተጓዘ። ይህ ሁሉ ግፍና መከራ በሚፈጸምበት ወቅት ዋይ ዋይ የሚሉ ሙሾ የሚአወጡ ሴቶች እንዲሁም እጅግ ብዙ ሕዝብ ሲከተሉት በአየ ጊዜ ኢየሱስ ወደነሱ ዞር ብሎ ለኔ አታልቅሱ ለራሳችሁ አልቅሱ” ላላቸው።

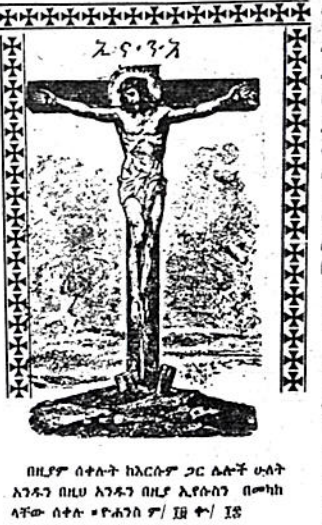
ይህንንም ያለበት ዋናው ምክንያት እሱ ካልሞተና መስቀል ሆኖ ካልቀረ

በ ዓለም ከጋጠአትና ከበደሉ ሊድን እንደማይችል ሲገልጽላቸው ነው። በተጨማሪም ወደፊት በኢየሱሳም ላይ የሚፈጸመው መከራ ከባድ መሆኑን ሲያብራራላቸው ነው በመጨረሻም ለተራበው ዓለም የሕይወት እንጀራ ለመሆን በመስቀል ላይ ተሰቀለ። ብዙ መከራም ተቀበለ።

የሐንገስ አፈወርቅም በክርስቶስ ላይ በለተፈጸመው ስለዚህ መከራ በጸፈው ቅዱስ ላይ እንዲህ ብሏል “ሊቃነ መላእክት በመፍራትና በመንቀጥቀጥ የሚቆሙለትን በአደባባይ አቀሙት ለራራ ለአክሊል ያቀጻጁቸውን የሾህ አክሊልን ደፋበት። አዳምን የፈጠሩት እጅች በቅንዎተ መስቀል ተቅኝክሩ። በነገት የተመላለሱ እግሮች በቅንዎተ መስቀል ተቅኝክሩ በአዳም ላይ የሕይወት እስትንፋሱን እፍ ያለ እፍ ሐሞት የተደባለቀበትን ከርቤጠጣ። ሞትን ለመሻር፣ መታንንም ያድን ዘንድ የማይሞተው አምላክ ሞተ ሲል ተናግሯል። የየሐንገስ አፈወርቅ ቅዱስ ቁጥር ፵፭።

አባ ሕርያቶስም በጸፈው ቅዱስ ግርም “ሐያል የሆነውን እግዚአብሔር ወልድን የሰው ፍቅር ከመንበር ላባው። እስከ ሞትም አደረሰው” ካለ በኋላ ስለ ፍቅር ሲል የፈጸመውን መከራ ሲያብራራ “ቀንድ እያለው እንደ ማይዋጋ ሲያርዱት አንገቱን እንደሚያዘነብል መልካም ከብት ጠላቶች ሲሰቡት በፍቅር በኋላቸው የሚከተል። ጸጉሩን ሲሸልቱት እንደማይናገር በግ አፋን አልከፈተም” ሲል ለጠላቶች ያላየውን ጥሩ ምሳሌነት ገልጸዋል።

እንዳለውም አርጌ የነበረውን የበግና የላም መስቀል ሽር የዓለምን ኃጢአት ለማስወገድ የመጣው እውነተኛ በግ እንደመሆኑ መጠን የኃጢአትና የበደል መስቀል ለመሆን እራሱን በመስቀል ላይ አቀረበ። ስለዓለምን ኃጢአት እራሱን በፍቃዱ ስም ከመንበር ወደ መስቀል የመጣበት አላማው ይህ ነው። ከላይ በርእሱ እንደተናገረው አይሁድ የመሰላቸው ክርስቶስ በዳዊት ዙፋን ላይ ነግሶ ሲገነዘብ የሚኖርና በመጨማሪያም ከዙፋኑ ላይ እያለ የሚሞት መ

በዚያ ሰዓት ከእርሱ ጋር ሌሎች ሁለት እንደገና በዚህ እንደገና በዚያ ላይ ለየሱስን በሙከራ ላቸው ሰዓት = የሐንገስ ግ/ ፲፱ ቀ/ ፲፮

ስሎላቸው ነበረ = ከመንበር ወደ መስቀል የመጣው ክርስቶስ ግን በዳዊት ዙፋን ላይ ነግሦ ሕይወቱ ያልፈች ሳይሆን ስለበደላችን ስለመተላለፍችን ሮማውያን ባዘጋጁት መስቀል ላይ ራሱን ሕያውና ቅዱስ መስቀል አድርጎ የሰጠ ነው። እንደ አይሁዶች ሐሳብና ምኞት ከመቃብያን አንዱ ሳይሆን ስለመተላለፍችን ሲተፋበት የእሾህ አክሊል ሲደፋበት፣ የራሱን ልብስ ገፈው ከለሚዳ ሲያለብሱት፣ ለበጎው ሥራው ወደ ሞት ሲጎትቱት፣ በትዕግሥት የተመለከተው መስቀል ላይ ሊቅኝክሩት ስለ በደላቸው አባት ሆይ የሚሠሩትን አያውቁትምና ይቅር በላቸው” እያለ የጸለየ ነው።

እንደ አይሁዶች ግምት ይህ ሁሉ መከራ ሲወርድበት ዝም በማለቱ በትዕግሥት በመቀበሉ ደካማነትን የገለጸ በመስቀሉም የኃያልን ኃያል ቁጣው የራቀ፣ ምሕረቱ የበዛ መሆኑን በተለይ የመከራ ቀን በሆነው በዕለተ እርብ ታይቷል።

ይህንን ሁሉ መከራ ስለ ሰው ልጆች ኃጢአት ከተቀበለ በኋላ “ሁሉ ተፈጸመ” በሚለው አምላካዊ ቃሉ ቅድስት

ነፍሱን ከቅዱስ ሥጋው በገዛ ፈቃዱ ላይ የተከሰተ ስለሆነ ከመክሰቱ አስቀድሞ ስለ ሰው ልጆች ደገንነት ተላልፎ እንደሚሞትና በሦስተኛውም ቀን እንደሚነሣ ይናገር ነበር። ይህንን ይሰሙ የነበሩት አይሁዶች ነገሩ ስለሰጋቸው የኢየሱስን አስከሬን ከተሰቀለበት መስቀል ካወረዱ በኋላ ቀበሩት። መቃብሩን በማሕተም አተሙት ከጅ የሚበልጡ ዘበኞችም መቃብሩን እንዲጠብቁ አደረጉ።

ምንም እንኳን ስለኛ ኃጢአት በዛ ሊሆን የኛን ደካማ ሥጋ ቢዋሐድና መቃብሩ ቢጠቅም የኃያልን ኃያል የሆነ ፍጹም ሰውና አምላክ ነውና በሞተ በሦስተኛው ቀን ሞትን ድል አድርጎ ተነሣ። ለምሳሌ በዓለም ብዙ አዋቂዎች ተነስተው በእውቀታቸው በትምህርታቸውና በፍልስፍናቸው ሰዎችን ቢጠቅሙና ታሪካቸው፣ ሥራቸው በዓለም ቢታወቅም ከሞቱ በኋላ አልተነሱም። ክርስቶስ ግን ከሞት እንደተነሣ አያሌ ምስክርነት አሉት።

ጆኛ/ ክርስቶስ በተነሣ ጊዜ ታላቅ የምድር መናወጥ ሆኗል። መቃብሩን የሚጠብቁትም ጭፍሮች ደንግጠው እንደሚሆኑ ከመክሰቱ በላይ በኋላ ምኞት ከመቃብያን አንዱ ሳይሆን ስለመተላለፍችን ሲተፋበት የእሾህ አክሊል ሲደፋበት፣ የራሱን ልብስ ገፈው ከለሚዳ ሲያለብሱት፣ ለበጎው ሥራው ወደ ሞት ሲጎትቱት፣ በትዕግሥት የተመለከተው መስቀል ላይ ሊቅኝክሩት ስለ በደላቸው አባት ሆይ የሚሠሩትን አያውቁትምና ይቅር በላቸው” እያለ የጸለየ ነው።

እንደ አይሁዶች ግምት ይህ ሁሉ መከራ ሲወርድበት ዝም በማለቱ በትዕግሥት በመቀበሉ ደካማነትን የገለጸ በመስቀሉም የኃያልን ኃያል ቁጣው የራቀ፣ ምሕረቱ የበዛ መሆኑን በተለይ የመከራ ቀን በሆነው በዕለተ እርብ ታይቷል።

ይህንን ሁሉ መከራ ስለ ሰው ልጆች ኃጢአት ከተቀበለ በኋላ “ሁሉ ተፈጸመ” በሚለው አምላካዊ ቃሉ ቅድስት

ጸም ከቤተ ክርስቲያን ጋር ያለው ....

ከገጽ ፩ ገጽ ፪

በተባለው ድርሰት ዘምራል ። ቤተ ክርስቲያን ሰዓታትና ግንባራ በመቆም የቅዳሴ ሥርዓት በግክናውን ታስቦ በዋለች ።

ቀደም ብሎ እንደተገለጸውም እንደሌሎች ሳምንት መታሰቢያነቱ የነቆዲሞስ ሳምንት ይባላል በተለይ ከሰኞ እስከ ረቡዕ የሚዘምሩት ዜማዎች አብዛኛውን ጊዜ የሚያደሉት ወደአራ ራይ ነው ።

ይህም የሚያመለክተው የጸመ ድን ተመት ፍጻሜ መቃረቡን ሲሆን በሌላ ትርጉምም አራራይ ዜማ የሚመሰለው በመንፈስ ቅዱስ መሆኑን ያስረዳል ምክንያቱም ለማንኛውም ሥራ ፍጻሜው እርሱነውና ።

ከዚህም ሌላ ክረቡዕ ጀምሮ ተጽእኖ ወይም እርእዣት ምህላ ይኖራል ። በተለይ ዓርብ “ተጽእኖ” ተብሎ ይጠራል ። በዚህ ዕለትም ጳጳሩን በመላ በማስተዘዘል የተለየ ሥርዓት ሲካሄድ ይውላል ።

በመጨረሻም ጌታ ኢየሱስ “በአሁን ውርንጭላ ላይ ሆኖ ወደእየሩሳሌም በሰላም ገባ” የሚለው ሰላም በከበርና ጸናጽል ጭምር ይዘመራል በዚህ ቀን ተዘግቶ የነበረው የከበርና የጸናጽል ድምፅ ይከፈታል ። በሚቀጥለው ቅዳሜና እሁድ ሥነ ሥርዓትም እንደመጣ በያ ሆኖ ይቆጠራል ምክንያቱም የግዘመረው መዝሙር እምብዛም አይራራ ቅምና ነው ።

ጌኛው እሁድ ሆነው ሲሆን ከሰዓት በኋላ ጀምሮ ዋዜማ ይቆማል ። የቅዱስ ያሬድ ዜማም በዝማጫ በከበርና ጸና ጽል ይካሄዳል ። በተለይ በታላላቅ አድባራት የእሁድ ቁመት ከሌሊት ፩ ሰዓት ጀምሮ እንደሌሎች በዓላት ስቡሕ ወውዱስ ተብሎ ይጀመራል ።

የዚህ በዓል ዓላማ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ኢየሩሳሌም ሲገባ “ሆሣዕና በእርያም ሆሣዕና ለወልደ ጳጳሩን”

እያሉ ሕፃናት ሽማግሌዎች ዘንባባ ይዘው በክብር እንደተቀበሉት የሚገልጽ ነው ።

የቅዳሴው ሥነ ሥርዓት ከመጀመሩ በፊት በምሥራቅና በምዕራብ ፣ በሰሜንና በደቡብ ካህናቱና ምእመናን ጭምር በአራቱ ግዕዝን እየዙሩ የሚቀጥለውን ሰሙን ሕማማት በማስታወስ ግብረ ሕማማት ይነበባል የተለያዩ የቅዱስ ያሬድ ዜማዎች ይከማሉ ።

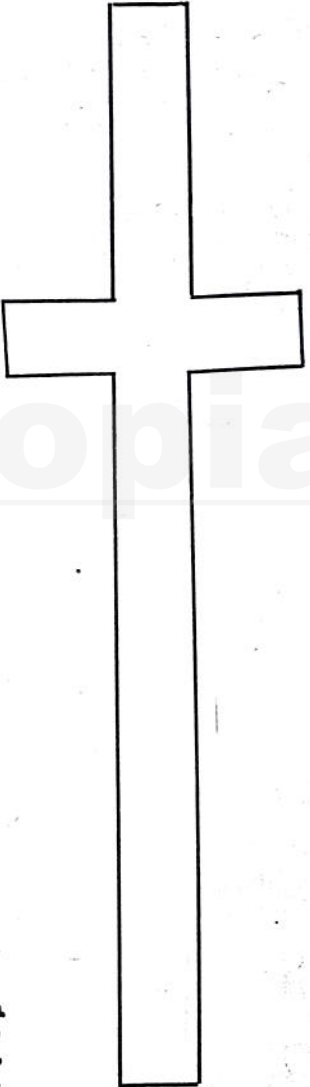
የቅዳሴው ሥርዓት ከተከናወነ በኋላ ላም የተሰበሰበውን ሕዝብ ክርስቲያን “እግዚአብሔር ይፍታሕ በማለት ታሰባናብታለች ምክንያቱም ሰው ቢሞት እስከ ሚቀጥለው ዓርብ ስቅለት ድረስ በቤተ ክርስቲያን መምሪያ መሠረት ጸሎተ ፍትሐት ፣ አይደረግምና ነው ከሆነው ሰኞ ጀምሮ እስከ ስቅለት ድረስ የሕማማት ሳምንት ይባላል ይህም የክርስቶስን ጸዋት መከራ በማሰብ ግብረ ሕማሙንና የተለያዩ ቅዳሳት መጻሕፍትን በማንበብ ፣ ከዚያም ጋር የቅዱስ ያሬድን ድርሰትና ዜማ ጣልቃ በማስገባት ሥርዓቱ በሚያዘው መሠረት ይዘመራል ።

ከዚህ ሌላ ግን የጸሎተ ሐሙስን የስቅለትንና የቀዳሜት ሥዑርን ሥርዓቶች ክርስቲያኖች የሆኑ ሁሉ በቤተ ክርስቲያን ተገኝተው ስለሚከታተሏቸው ከማቅረብ ተቆጥበናል ። ስለዚህ ለክርስቲያኖች ጸም ከቤተ ክርስቲያን ጋር ያለውን ሥርዓት ለማቅረብ ያስፈልገው ምክንያት ከሆኑ ሌሊት በሰዓታት ፣ ቀን በቀመት ከዚያም በመጨረሻ የቅዳሴ ሥርዓት የሚከናወኑበት ሁለችንንም ወደ እግዚአብሔር ለመቅረብ ስለሆነ በጸም ብቻ ሳንወሰን ሥርዓቱንም ጭምር በመጠኑ እንድናውቅ ነው ።

በሌላ በኩል ኢትዮጵያዊው ቅዱስ ያሬድ ከእግዚአብሔር ቃል ሳይወጣ ድርሰቱን እንዴት እንዳዘጋጀው ለመጠቆም ስለሆነ የቀረበውን ጽሑፍ ግን

በብ ብቻ ሳይሆን በተግባር እንድንተረጎሙ ያስፈልጋል ።

ነጃዎ ጥበብ ወንድም

የአቶ ሙላቱ ኩቾ ዜና ዕረፍትና አጭር የሕይወት ታሪክ

ከሊቀ ገሩ ያን መርሐ ጽድቅ

አቶ ሙላቱ ኩቾ እኚህ ነበሩ

አቶ ሙላቱ ኩቾ የወርቁጉባቅዱስ ገብርኤል ቤተ ክርስቲያን ሰበካ ጉባኤ ም/ ሊቀመንበር ሲሆኑ ፡፡፡ በወላዎ ሰዶ ሀገር ልዩ ስሙ በዲቲ ከተባለው ቀበሌ ከአባታቸው ከአቶ ኩቾ አያና እና ከእናታቸው ከወ/ሮ በፋትኬ ተወለዱ ። ዕድሜያቸው ለትምህርት እንደደረሰ በደጃዝማች ዳርጌ ት/ቤት የእንደኛ ደረጃ ትምህርታቸውን አጠናቀቁ ።

ከዚያ ቀጥሎ በ፲፱፻፵፯ ዓ.ም. በአራተኛ መድረኛ ሻለቃ ክፍል በወታደር ነት ተቀጠሩ በዚያም እንዳሉ በ፲፱፻፶፯ ዓ.ም. በጦር ኃይሎች ሆስፒታል በሕክምና ችሎታቸው ተመርጠው የሕክምና ሥራቸውን በጥንካሬ ይሠሩ ጀመሩ ። ግጥም አቶ ሙላቱ ኩቾ በ፲፱፻፶፯ ዓ.ም. የሕክምና ምስክር ወረቀትን ተቀብለው የሕክምና ሥራቸው በሚገባ ለግልጽ ሥራ ጉሩ ጉሩ ገብረ ሃናን በሕግ አግብተው ብዙ ልጆችን አፍርተው ከአዲስ አበባ ወደ ጃማ በሥራ ተዛወሩ በ፲፱፻፶፯ ዓ.ም. በአውራጉ ጉዳና ባለሥልጣን መሥሪያ ቤት በሐረር ክፍለ ሀገር በኡጋንዳ ከፍ ያለ አገልግሎትን አበረከቱ በ፲፱፻፷፭ ዓ.ም. በሸዋ ክፍለ ሀገር በይፋትና ጥሙጋ አውራጃ በወቀው ለዲ ዳዩ ስሙ የተባለው ቀበሌ ላይ ተቋቋመው አውራጉ ጉዳና መሥሪያ ቤት እስከ ፲፱፻፷፱ ዓ.ም. ከፍ ያለ የሕክምና አገልግሎት አበረከቱ ለሀገራቸው በታማኝነት ከመሥራትና ከሚኖሩበትም አካባቢ ቤተ ክርስቲያንን ከማገልገል ወደኋላ የማይሉ ታላቅ ሰው ነበሩ ።

አቶ ሙላቱ ኩቾ ፲፱፻፸፬ ዓ.ም. ከላይ ከተጠቀሰው መሥሪያ ቤት በሰላም ተሰናብተው አሁን ሕይወታቸው ካለፈ በት ቀበሌ ቤት ሠርተው የአራት ጉሳ

ተኩል መገንዘብ ግን እንደከፈተው ሳይታወቅ ከመኝታ ቤታቸው ተጉትተው ወደ ውጭ ከተወሰዱ በኋላ ከቤታቸው በረንዳ ላይ በጥይት ተደብደበው ከዚህ ዓለም በምት ተለይተዋል ።

አቶ ሙላቱ ሥጋችሁን የሚገሉትን አትፍሯቸው ነፍሳችሁን ለመግደል ሥልጣን ያለውን ፍሩ እንጂ ብሎ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተናገረውን ቃል በመከተል እግዚአብሔርን በመፍራት መንፈሳዊ ተግባርን በሚገባ አከናውነው ሰማዕትነትን ተቀብለዋል የአቶ ሙላቱ ደም እንደ አቤልና እንደዘካርያስ እንደ ጳውሎስና እንደጴጥሮስ ደም ሆኖ የክርስቶስ አማኞችን የምታብዛ እንጂ የምታስደነግጥና የምታስፈራ መሆን አይኖርባትም ። በክርስቶስ እምነው መልካም ሥራ ሠርተው ያለፉ ሁሉ ሞታቸው ሕይወታቸው ነውና ።

ቤተ ክርስቲያኖችንም ለአቶ ሙላቱ ኩቾ የማትሰጠው ምስክርነት መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለናትና ሌል ከሰጠው ምስክርነት ያልተለየ ነው ስለእርሱም ሲመሰክር ተንኮል የሌለበት በእውነት የእስራኤል ሰው እንሆን እንዳል የእኛም ቤተ ክርስቲያን እንሆን በእውነት አቶ ሙላቱ ተንኮል የሌለባቸው የክርስቶስ ቤተ ሰብአ ናቸው ብላ ትመሰክራሉት የሐጅ. ፵፮. ፵፱ የብዙ ሕሙማን ሐኪም ነበሩ ቢሆንም መሬት ነህና ወደ መሬት ትመለሳለህ ተብሎ ለአዳም በተነገረው ቃል መሠረት የማይቀረውን የምት ጸዋ በሚያሰቅቅና በሚዘገንን ሁኔታ ተቀብለዋል ። ሞታቸው እንደተሰማ ወዲያውኑ ካህናቱ ተሰብስበው ጸሎተ ፍትሐት ሲያደርሱ አድረው ሲነጋ ደግሞ የአድባራት አጥቢያ ከሌሊት በግምት ፮ ሰዓት

ተካፋዮች ሆነው ውለዋል በዙሪያቸውና በአካባቢያቸው የሚኖረውም ሕዝብ መረር የሆነ ጋዘትን በልዩልዩ መንገድ ሲገልጥ ውሳኔ በልቅሶውም ዕለት ብዙ ቅኔዎች ተደርሰዋል፤ ከብዙዎችም ቅኔዎች አንዱ የሚከተለው ነው።

ሥላሴ ቅኔ ዘለሊቃ ሐዋዝ

በፀደይ ወበመጸው፣ ክልሊሆሙ ሞት ወመቃብር፣ ነጉገብን ምልዓቱ ለወልደ አማኑኤል ማይ እስመ ጸንአ በጊዜ ምልክት ግብተ ሞት ሆኗል እስከ ይኖረው ወልደ ፍሬሁ ለአማኑኤል ስርናይ

ወይቤ ገብርኤል ቃለ ነቢይ ወልደ አማኑኤል አንተ ዘሀገር ፀሐይ በሞትክ በከየት ሰማይ

ወደ አግርኛ ሲተረጉም

በሁለቱም ፀደይና መጸው ሞትና መቃብር ጊዜ ወልደ አማኑኤል ውኃ ከሙላቱ ጉደሰብን (ወልደ አማኑኤል የሚቸ ስም ነው።)

በመሙሊያው ወቅት ድንገተኛ ሞት በጋ ጸንቷልና የወልደ አማኑኤል ስንዴ ፍሬ እስከሚደርቅ ድረስ የነቢይ ቃል ገብርኤልም ወልደ አማኑኤል የሀገር ፀሐይ ነህና ማለት ነው አንተ በሞትህ ጊዜ እንኳን ሰው ሰማይ ሳትቀር አለቀሰሽ ማለት ነው ሞት ለሁሉም በየተራ የሚደርስ በመሆኑና ሰውም ሁሉ በሞት የሚጠራበት መንገድ የተለያየ በመሆኑ አቶ ሙላቱ በድንገተኛና ባልተጠረጠረ ጊዜ ቢሞቱም የሚሄዱት ወደ ፈጣሪ ያቸው ስለሆነ ለዕርሳቸው ዕረፍተ ነፍስን ለቤተ ሰዎቻቸው መጽናናትን እንዲሰጣቸው የዘወትር ጸሎታችን ነው።

የድርሰት አጻጻፍ ዘዴና የንግግር ጥበብ

ሥርዓተ አንቀጽ

ደራሲው ወይም ተናጋሪው መጠን ስፋት ያለውን አንድ ፍሬ ሐሳብ የተሸከመ ኃይል ቃል ያለበትን የአንድ ሥረ ወጥ ጽሑፍ/ አርቲክል/ ንዑስ ክፍል በአንድ ዕረፍተ ነገር መግለጥ ካልተቻለው በቀር በአንቀጽ መለየት ወይም መከፋፈል ይኖርበታል። አንቀጽ ማለትም ተዛማጆች የሆኑ ጥቂት ዕረፍተ ነገሮች ተረጻጽተው አንድን ፍሬ ሐሳብ ግልጽ/ብሩህ/ ለማድረግ የሚችሉበት ክፍል ነው። ይህም በልዩነት እንግልግር ፓራግራፍ ተብሎ የሚጠራው ነው።

አንቀጽ ወይም ፓራግራፍ ሁሉ ጊዜ ወደ ውስጥ ገባ ብሎ መጀመር አለበት። ከዚህም በተረፈ ዕረፍተ ነገሮችም ሆኑ አንቀጽ/ በመርዘም እንዳይውጡለት ው አማራጭ የሌለው ዓይነተኛ ዘዴ ቅጽሎችን መስተዋድድና መስተፃምር ሐረጎችና የመሳሰሉትንም ነገሮች አስማብዛት ነው። ይህን እንጂ እነዚህ ሁሉ አያስፈልጉም ለማለት ሳይሆን አገባባቸው ሥነ ሥርዓትንና መጠንን የተከተለ እንዲሆን ጥንቃቄ ማስፈለጉን ለመጠቀም ያህል ነው።

የድርሰት አከፋፈል ጥራትና ውበት ያለው ማንኛውም ድርሰት ወይም ንግግር በሦስት ይከፈላል ይኸውም

- ፩- መግቢያ /አንትሮጻክሽን
- ፪- ሐተታ //ቦዲ/
- ፫- መደምደሚያ /ኮንክሉሽን ይኖሩታል።

፩- መግቢያ :- የአንድ ድርሰትን ወይም የንግግርን ርእሰና ዓላማ ከአንባቢዎች ወይም ከአድማሮች ጋር ለማስተዋወቅ የምንሞክርበት መቃረቢያ ስለሆነ ጥንቃቄ በተመለከተ ሁኔታ መነደፍ ይኖርበታል። “የሚያጠግብ እንጀራ ከሰበከተ (ምጣዳ) ይታወቃል” እንዲሉ አን-

ባቢውም ሆነ አድማራ ወደፊት የሚቀጥለውን የምሉእ ሐተታ ውጤቱን በናፍቆት ወይም በሰቂል ገሊና መጠባበቅ የሚችለው ገና ከመግቢያው በሚገኘው የብሩህ ተስፋ ሰጭ መግለጫ ጥራትና ውበት ነው።

፪- ሐተታ :- ዋናው የድርሰት ባሕሪ ሐሳብ ድርሰቱን የተባባም ሆነ ተነግሮ ባጠቃላይ ቅርፅና ይዘቱ ጥቅምና ጉዳቱ ገለጻና ምርቱ ተለይቶ ደራሲውን ከግመስገንም ሆነ ከመንቀፍ ደረጃ ወይም ከወሳኝ ነጥብ ላይ የሚያደርሰው ይኸው ክፍል ነው።

፫- መደምደሚያ :- የተጻፈው ድርሰት ሆነ ንግግር /ቃል ድስኩር/ ተመዛዝኖ ፍሬ ነገሩ ተጨምቆ የነጠረ ማጠቃለያ ዝክረ ነገር ትቶ ለማለፍ የሚያስችል መሰናበቻ ስለሆነ አጻጻፍ ብርቱ ጥንቃቄን ይጠይቃል። ይህም የመደምደሚያ ሐሳብ በአንባቢዎች ወይም በአድማሮች አእምሮ በማይረሳ ሁኔታ ተቀምጦ እንዲኖር ማድረግ የሚያስችል መሆን ይኖርበታል።

ዳሩ ግን በቀጥታ የክለሳ ዓይነት መሆን የለበትም። ዋና ዋናዎቹን ነጥቦች ብቻ በአጭር አስተዋጽኦ መልክ ብጥር ንጥር አድርጎ ማስቀመጥ ያስፈልጋል። ይህም ማለት ውበት ባለው አገላለጥ ፍሬ ነገሮችን በትክክል ለማስጨበጥ እንጂ ደጊው ቃል እንዲበዛበት አያስፈልግም። ለዚህም አብነት መሆን የሚችለው ማስረጃ የረጅም ዘመን የድርሰት አጻጻፍ የንግግር ጥበብ ልምድ ያላቸው ደራሲያን መጻሕፍት በጥንቃቄ አንብቦ የመግቢያ የሐተታና የመደምደሚያ አቀራረብ ዘዴያቸውን መርምሮ ዕሠረ ፍጥታቸውን (ዳካቸውን) ለመከተል እንጂ መመሪያ በመንደፍ ብቻ የሚወጡን አይደለም።

ታላቁ ያዕቆብ

ከጽ ፲፩ ምረ

በክርስትና እምነት ጸንቶ ኖረ/የሐዋርያት ታሪክ ዘአባዲያስ ፱፡፩-፪/ ይህን የመሰለ ታሪክ በሐዋ.፲፱፡፲፱-፲፱ ተጽፎ ይገኛል። ስለዚህ ታላቁ ያዕቆብ በሁለቱ አስማተኞች ላይ ያሳየው ተለምራዊ ታሪክ ሊታመን የሚገባው ነው። ዛሬም የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ ያልተለያቸው የቤተ ክርስቲያን ሰዎች እንደ ሐዋርያት በሰይጣናትና በአስማተኞች ላይ ኃይልና ሥልጣን አላቸው። ርኩሳን መናፍቅን ለሐዋርያት ሥልጣን የሰጠ ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንት ዛሬ እስከሰላምም ያው ነውና።

ፌሊጠስና ሄሮዎኔስ የተባሉት እስማተኞች በጃኛው ጢሞቴዎስ ፪፻፲፯ ላይ የተጠቀሱት የጳውሎስ ተቃዋሚዎች የነበሩት እንደሆኑ የሚተርኩ ሊቃውንት እሱ። ነገር ግን ይህ አስተያየት ትክክል አይመስልም ምክንያቱም ጳውሎስ የጢሞቴዎስን መልእክት በሚጽፍበት ጊዜ ያዕቆብ ሞቱአል።

ታላቁ ያዕቆብ በእሁጉ ጊዜ የእስቴይ

ን ተራዳኢ ቅዱስ እየተባለ ይጠራል። ይህም የተባለበት ምክንያት በትውፊት እንደሚነገረው ቅዱስ ያዕቆብ መንፈስ ቅዱስን ከተቀበለ በኋላ ወደ እስቴይን ተመልሶ በኢየሩሳሌም ሳለ ሄሮድስ በሰይፍ አስገደለው። ይህም የሆነው በ፵፪ ዓ.ም. ነበር። ያዕቆብ ከሞተ በኋላ ፊሊጠስና ሄሮዎኔስ እስከራኔን ይዘው በኢየሱስ በኩል በመርከብ ተሳፍረው ሲሄዱ እስቴይን ወደብ ደረሱ። ከዚያም ዛሬ ኤል ፓድሮን ተብሎ በምትጠራው ፍላጊያ በተባለች ቦታ ሬሣውን አኖሩት።

በጃኛው ምእት ዓመት አረመኔዎች እስቴይንን በወረሩ ጊዜ የያዕቆብ አስከሬን ከጠፋ በኋላ በጃኛው ምእት ስለተገኘ ንጉሥ አልፎገስ ወስዶ ከም ፓስቱላ በተባለች ቦታ አስቀመጠው። እስከሁኑም ከም ፓስቱላ የያዕቆብ ዕዕም እንዳለበት ስለሚታመን ብዙዎች ተሳላሚዎች ወደ እርሱም በየጊዜው ይጓዛሉ።

ከም ፓስቱላ ማለትም ያዕቆብ አፓስትል/ ያዕቆብ ሐዋርያ/ ማለት ነው ይላሉ። ቅዱስ ያዕቆብ በምዕራብ ቤተ ክርስቲያን እንደ አውሮፓ የቀን አቆጣጠር ሐምሌ ሦስት ቀን ይከበራል። በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ግን እንደ ኢትዮጵያ የቀን አቆጣጠር ሚያዝያ ፲፯ቀን በታላቅ መንፈሳዊ ሥነ ሥርዓት ይከበራል። በዚህ ዕለት ምእመናን በአግላጅነትና በሐዋርያዊ ቅድስናው ይማፀናሉ። ሐዋርያው ያዕቆብ ዓሣን ከማጥመድ ይልቅ ሰዎችን በክርስቶስ ፍቅር እንዲሰብ ሳይሆን ጋራውን ዛሬም ሰዎች ሁሉ ወደ ክርስቶስ በእምነት እንዲቀርቡ ወደ መንግሥተ ሰማያት እንዲገቡ ይማለዳል። ቅዱስ ያዕቆብ ከሐዋርያት ሁሉ በፊት በሰማዕትነት በመሞቱ ለመጀመሪያዎ ቤተ ክርስቲያን ኃይልና ድልን አስገኝቶላታል። ለዛሬዎ ሐዋርያዊት ቤተ ክርስቲያንም የዚህ ሰማዕትነት ሐዋርያት ትምህርት በሐዋርያት መሠረት እምነት-ቆራጥነትና እውነተኛነት ለዘላለም ጸንታ እንድትኖር ኃይልና ግርማን ይሰጣታል።

ሰይፈ ሥላሴ የሐንበ

ከመጽሐፍ ቅዱስ የተጠቀሱ ቃላት

ሞት ለዘላለም በመሸነፍ ባሕር ይዋጣል እግዚአብሔር አምላክ ከፊት ሁሉ እንባግ ያብሳል፤ የሕዝቡንም ስድብ ከመድር ሁሉ ይሸራል እግዚአብሔር ተናግሯልና፤ በዚያም ቀን ይባላል እነሆ ይህ አምላካችን ነው ተስፋ ያደረግን ው ያድነንማል ይህ እግዚአብሔር ነው ደጅ እየፀናን በተሰፋ የቆየነው። በማዳኑ ደስ ይበለን ሐሴትም እናደርግ ትን. ሊሳ. ም. ፳፭ ቁ ፩

ከሲሌል እጅ እድናችኋለሁ ከሞትም እበጃችኋለሁ ሞት ሆይ መውጊያህ የት አለ? ሲኦል ሆይ ድል መንሣትህ የት ነው? የሞት መውጊያው ጋጠኤት ነው። የጋጠኤትም ኃይል ኦሪት ነው። ነገር ግን በኔታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ድል መንሣትን ለሰጠን ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን። ትን. ሆሴዕ. ፲. ፳፭ ፳፮.፫

ክርስቶስ ደኑ። እግዚአብሔር እንዲያቀርበን እርሱ ጻድቅ ሆኖ ስለ አመፅኞች አንድ ጊዜ በ... ለት ምክንያት ሞቷልና፤ በሥጋ ሞተ በመንፈስ ግን ሕይወት ነው። በእርሱም ደግሞ ሂደት በወሕኔ ቤተ ለነበሩ ነፍሳት ነፃነትን ሰበከላቸው ጃኛ/ ጴጥሮስ ፫.፲፮።

በነፃነት ልንኖር ክርስቶስ ነፃነት አወጣን እንግዲህ በነጻነታችሁ ጸንታችሁ ቁሙ እንደገናም በባርነት ቀንበር አትያቱ ገላ.፩.፩።

ከመስማት ጋር ማየት

በጅቡቲ የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ያት (ምእመናን) ናት) በጅቡቲ ቤተ ክርስቲያን እንዲሠራላቸው ለኢትዮጵያ ኢ.ተ.ቤተ ክርስቲያን ጥያቄ ካቀረቡ ዘመናት አልፈዋል፤ ይሁን እንጂ ምእመናን አሁንም ተስፋ ሳይቆሩ ባቀረቡት ጥያቄ መሠረት ቤተ ክርስቲያን ከመሠራቱ አስቀድሞ ጳጳስ እንዲሾምላቸው ከቅዱስ ፓትርያርኩ ተፈቅዶ ጳጳሱ ሥራቸውን ጀምረዋል።

በጅቡቲ ስለሚሠራው ቤተ ክርስቲያን ስለምእመናን እንድንት በተደጋገሙ ጊዜ በጋዜጦችና በመጽሔቶች ሪፖርት እየቀረበ ዝርዝር ሁኔታውን ሰምተናል። ከምእመናን፣ ከአንዳንድ በጉ አድራጊዎች ድርጅቶችና ግለሰቦች የሚሰበሰቡው ገንዘብ እንዳለፈው ጊዜ የትም ባክና እንዳይቀር በቤተ ክርስቲያን ሰጠ በጅቡቲ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ የሂሳብ ቁጥር ፳፻፺፱ ተከፍቶ መጠራቀሙንም ተረድተናል።

አዎ ከጆር ይልቅ በዓይን ተመልክቶ ፍሬውን ከግርድ መለየት እንደሚቻል ሁሉ ከታህሣስ ፳፯ እስከ ጥር ፲፫ ቀን ፲፱፻፸፭ ዓ.ም. ድረስ በጅቡቲ ተገኝተን በጆር የሰማነውን በዓይን ከመመልከታችንም ይልቅ ስለቤተ ክርስቲያን መሠረት ስለምእመናን እንድንትና ስለ ገንዘብ አስተዋጽኦ ከምእመናን አንዳንዶቻችን እነጋግረናል።

ጥያቄ በጅቡቲ ቤተ ክርስቲያን እንዲሠራላቸው ጥያቄ ያቀረባችሁት አሁን ነው ወይስ ከዚህ በፊትም ጠይቃችኑት ኑሯል?

መልስ ይህን ጥያቄ ለመመለስ ስንዘጋጅ ገዘን እየተሰማን ነው ሆኖም ቤተ ክርስቲያን እንዲሠራልን ጥያቄ ያቀረብነው አሁን ብቻ ሳይሆን ከጥንት ጀምሮ ነው ነገር ግን ጥያቄአችን ጆር ጳጳስ ስ ተብሎ ከመታለፍ በስተቀር ለጥያቄ አችን መፍትሔ አላገኘንም ያሳዘነንም ይህ ሁኔታ ነበር።

ጥያቄ ለመሆኑ በዚያን ጊዜ ቤተ ክርስቲያን ለማሠራት በቂ ገንዘብ ሰብሰባችሁ ነበር?

መልስ አዎ የገንዘብ ሰብሰቢ ኮሚቴ በማቋቋም በሕጋዊ መንገድ ከእርዳታ ሰጭ ክርስቲያናዊ የግላዊ ድርጅቶች፣ ከመንግሥት መሥሪያ ቤቶችና ከምእመናን ገንዘብ ለመሰብሰብ ተችሎ ነበር።

ጥያቄ ገንዘብ ለመሰብሰብ ከተቻለ ቤተ ክርስቲያን ሊሠራ ያልቻለበት ምክንያት ምን ነበር?

መልስ ሊሠራ ያልቻለበት ምክንያት በክርስቲና ሕይወታችን እንደምናምነው የእግዚአብሔር ፈቃድ ባለመሆኑ ይመስለናል፤ ለሥራው አለመቃናት ከነበረው ምክንያት ግን ባቀረብነው ጥያቄ መሠረት ከቤተ ክርስቲያን የተሰጠ ድጋፍ ባለመኖሩ ነው።

ጥያቄ ወደ አሁን እንቅስቃሴአችሁ መለስ በማለት ስለ ቤተ ክርስቲያን መሠራት እንዳንድ ነጥቦችን ብትገልጹልን?

መልስ ወደ አሁን እንቅስቃሴ ስንመለስ እግዚአብሔር አንድን አገር ያለ አንድ ጠባቂ እይታችንም እንደሚባለው እግዚአብሔር ለአብያተ ክርስቲያናት መሰፋፋትና መጠናከር፣ ስለሃይማኖታችን እድገት የሚያስቡትን አባት ብፁዕ ወ ቅዱስ አቡነ ተክለ ሃይማኖትን በረቂቅ ጥበብ መረጠልን እኛም ከዚህ በኋላ የተረጋገጠ አስታዎሽ ያጣ ጥያቄአችንን በመቀስቀስ ያለምንም መወሰድ ጥያቄ አችን በቅዱስነታቸው ፊት ተቀባይነት አግኝቶአል። በዚህም የሞራል ድጋፍ በማግኘታችን ተደስተን።

ጥያቄ እንዳላችሁት ሁሉ ለእግዚአብሔር የሚሳካው ነገር የለምና ቅዱስነታቸውን አስነሳ በመሆኑም ጸሎት ቤት ሳይሠራ፣ ለቤተ ክርስቲያን ማሠሪያ በቂ ገንዘብ ሳይሰበሰብ በቀጥታ ጳጳስ እንዲሾም የተደረገበት ምክንያት እንዴት ነው?

መልስ ቀደም አድርገን እግዚአብሔር አንድን አገር ያለአንድ ጠባቂ እይታችንም ያልነው ስለዚህ ነው ምክንያቱም ባለፈው ድካማችን ስንወጣ ስንወርድ የተመለከቱ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ነቡ ይሁን እንጂ ለጥያቄአችን ምንም ዓይነት መፍትሔ እንዳልፈለጉለት ታሪክ ከ እየመሰከረ ነው አሁን ግን ለሁሉም የድካሙን ሞጋ እንዲያገኝ የሚሹ ቅዱስ አባታችን በመጀመሪያ ቤተ ክርስቲያን ይሠራ አንድ አጽናኝ ካህን ያለ ከ የሚል ምክንያት ሳይፈጥሩ በቀጥታ ጳጳስ እንዲሾም በማድረጋቸው ተደስተናል የቅዱስነታቸው ጸሎትም የቤተ ክርስቲያንን ሥራ እንደሚያፋጥነው እናምናለን ጥላት አልቆ ሥራው በጀመረ ሳይቆይ እንቅስቃሴ የሚወስደው ክርስቲያን እይናርም።

ጥያቄ ከመስማት ማየት የታመነ ነው እንደተባለው ስለ ቤተ ክርስቲያን መሠራት ምእመናን እንዲተባበሩ በመጠኑም ቢሆን ተመልክተናል፤ ቦታውም ለ ቤተ ክርስቲያን ማሠሪያ ፣ ለት/ቤትና ለመንበረ ጽጵስናው ጽ/ቤት እንደሚበቃ ተነግሮ ነበር በዓይን እንዳየነው ከሆነ ግን የብፁዕ አቡነ ኤልያስ ጥረት ባይታዘልበት ኑሮ በጣም አነስተኛ እንደነበር ግልጽ ነው ይህ ሁኔታስ እንዴት ነበር?

መልስ ይህ አባባል ግልጽ ነው እኛ እንደምናሰበው በዓይን ግምት ለተጠቀሱት አገልግሎት እንደሚቃ እንገምት ነበር ነገር ግን በመሐንዲስ ሲጠና እስከ ጋሪ ሆኖ በመገኘቱ በብፁዕ አቡነ ኤልያስ ጥረት ለስተካከል ችሎአል ከዚህ ላይ ጨምረን ልንገልጽ የምንወደው ብፁዕ አቡነ ኤልያስ ተሾመው ወደ ጅቡቲ ከመጡበት ጊዜ ጀምሮ ስለ ቤተ ክርስቲያን መሠራትና ስለ ምእመናን አንድነት የፈጸሙትን መንፈሳዊ ሥራ እግዚአብሔር ይቆጥረው እንጂ ይህ ነው ብለን ብንዘረዝረው መስመሮች ያንሱናል፤ ሆኖም አባታዊ ተልእኮአቸው ፍሬአማ እየሆነ በመሔዱ በተሰጠን ዕድል አምላክን እናመሰግናለን ብለዋል።

እንግዲህ ከምእመናን ጠይቀን እንደተረጋገጠና የዓይን ምስክር በመሆን እንደተመለከትነው የምእመናን ጥያቄ መልስ ሳያገኝ ለዘመናት መኖሩን ስናረጋግጥ በአሁኑ ጥያቄአቸው ግን የተሟላ ላ መፍትሔ ማግኘታቸውን ተረድተናል።

በዚህም መሠረት በቤተ ክርስቲያን ሰም በጅቡቲ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ፳፻፺፱ የሂሳብ ቁጥር ተከፍቶ በማንኛውም አቅጣጫ የሚገኘው እርዳታ እንደሚጠራቀም ተመልክተናል ይህም ገንዘብ የቤተ ክርስቲያን ሥራ ካልተጀመረ በቀር በማንም ግን ሊገባቀስ እንደማይችልም አረጋግጠናል።

የቦታው ሁኔታና የጥላት ጉዳይ በብፁዕ አቡነ ኤልያስ ጥረት ሕጋዊ መንገድ መያዙ የሚያስደስት ሆኖአል ከምእመናን ለቤተ ክርስቲያን ማሠሪያ ከፍተኛ ገንዘብ ያዋጡ ጥቂቶች ናቸው ሆኖም ሥራው ቢጀመር ወርቃችንንም ቢሆን ሸጠን ሥራው እንዲጠናቀቅ እናደርጋለን የሚሉትንም አነጋግረናል።

የጥላት ጉዳይም ተጠናቆ የግምት ሂሳብ በማለቅ ላይ መሆኑን ከብፁዕነታቸው ዘንድ ጠይቆ ለመረዳት ችለናል ይህም በቅርብ ጊዜ ሥራው ለጨረታ እንደሚሰጥ ተገልጿል ለማጠቃለል በጅቡቲ የሚሠራው ቤተ ክርስቲያን በቅርብ ጊዜ ተጠናቆ የራሱን አገልግሎት በራሱ ለመስጠት ሲችል የልዑካት ቁጥር ወደ ፭ ከፍ እንደሚል በተስፋ እንጠብቃለን።

ለቀካ. በለጠ አበበ

በኩረ ትንሣኤ (የትንሣኤ መጀመሪያ)

ከፀሐይ በታች ያለ ፍጡር ሁሉ በሞት ለም። በዮሐንስ ወንጌል ፲፩ ፣ ፳፭ ትንሣኤና ሕይወት እኔ ነኝ ብሏልና በእርሱ የመትትን ሰዎች በፈቀደ ጊዜ ከሙታን ሰዎች ሁሉ ለዘለዓለም እንደሞቱ ይቀራሉ ግለት እይደለም አንድ ቀን ይነሣሉ። ከሞት በኋላም ሕይወት አለና የሞተ ሰው እንደገና በሕይወት እንደሚነሣም ለማስተዋል የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ትንሣኤ በቂና የማይጠራጠር፤ ተቀዳሚ የሌለው ጉልህ የመጀመሪያ ማስረጃ ነው ስለዚህም የክርስቶስ ትንሣኤ በትንሣኤ ዘጉ ባሌ ለሚነሱት ሙታን ሁሉ የትንሣኤ መጀመሪያ ነው። የክርስቶስ ትንሣኤ ሞትን ዳግመኛ የማያስከትል ከመሆኑም ሌላ በኋለኛዬቱ ቀን ለሚነሱት ሙታን መጀመሪያ ነው በብሉይ ኪዳን ኤልያስ አንድ ምውት በጸጋ ቢያ ስነሣ ኪዳኑ ኤልሳይም እንዲሁ ሁለት ምውት ቢያስነሣ እንደገና ሞትን ማስከተላቸው አልቀረም በሐዲስ ኪዳንም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ አላዘርን በሥልጣኑ ቢያስነሳው ዳግመኛ ሙታ ለ። ትንሣኤ ዘጉባሌንም ይጠብቃል። ጌታችን ሞትን ድል አድርጎ ተነሥኩ ነው ሞትንም ድል አድርጎ በትንሣኤ ጊዜ መላእክትና ቅዱሳት እንስት በመካከላቸው ተገኝተው የዓይን ምስክር ነት እንደሰጡ አራቱ ወንጌላውያን ሁሉ በየምዕራፋቸው መስከረዋል።

ከትንሣኤም የምንወስደው ትምህርት የሚሞት ሥጋ ወደ ዘለዓለ ማይ ሕይወት፣ መሞቱ ሰውነትም ወደ ኢመዋቲነት የሚሸጋገር መሆን እንዳለበት ነው። ቅዱስ ጳውሎስ በቆሮንቶስ አንደኛ መልእክቱ ም. ፲፭ ቁ. 34 ስለዚህ እንዲህ በማለት ተናግሯል “መሪ ታዊ አዳምን መምሰልን ገንዘብ እንዳደረግን፣ ሰማያዊ ክርስቶስን መምሰልንም ገንዘብ እናደርጋለንና ብሏል። ክርስቶስን መምሰል ማለትም ከሞት በኋላ በትንሣኤ ነፍስና ሥጋ ተቀዳሪው ሥጋም በነፍስ ፈቃድ ለዘለዓለም በሕይወት መኖር እንዳለበት ነው።

ከዚህ ላይ ለንግዳው የሚገባን አንድ ሰው በዚህ ዓለም በሚኖርበት ጊዜ

በዚህ ቀን ተወለደ በዚህ ዘመን ሞተ ተብሎ የዘመኑ ማንነት ወይም መብዛት ይነገርለታል ። ይህን እንጂ የሰው ሕይወት እስከሞት ብቻ ተወስኖ የሚቀር ወይም የሚያልቅ አይደለም ከሞት በኋላ በትንሣኤ ተወልዶ እንደገና አዲስ ሕይወትን ተጎናጽፎ ማርጀትና ማፍጀት ሳይኖርበት ከበሽታና ከትግርም ነፃ ሁኖ ይህንን የህልዘት ዘመን ኖረ ፣ ተብሎ ዘመን የማይቆጠርለትና የዘመኑ ፍጻሜ የሌለው ለዘላለም በሕይወት የሚኖር ሕይወት ፍጡር መሆኑን ነው ።

ለዚህ ማስረጃ የሚሆነውም በማቴ ዎስ ወንጌል ም. ፳፭. ቁ. ፳፯ ጻድቃን ዋደማያልፍ ሕይወት ይሄዳሉ የሚለው ኃይለቃል ነው ። ይህ ዕድል የሚገኝ መው ግን የሕይወት ትንሣኤን ለሚነሱ ብቻ ነው ። ትንሣኤ ዘለደይንን የሚነሱ ኃጥአን (ሰዎች) ግን በትንሣኤው አይጠቀሙበትም ቢነሱም እድል ሲኖራቸው ጽዋው ተርታቸው ከጸያብሎስ ጋር ስለሆነ በማቴ. ፳፭. ፱፭ ኃጥአን ወደማያልፍ ስቃይ ይሄዳሉ ተብሏልና የትንሣኤ ሙታንን ምሥጢር ልናውቀውና ለንግራው የቻልንው መድኃኒታችን ክርስቶስ ከሁሉ አስቀድሞ የትንሣኤ መጀመሪያ ሆኖ ስለተገለጸ ነው ። ስለዚህም “የሥጋችንን መነሣት ያስተምረን ዘንድ ክርስቶስ ተነሣ” የሚል ጽሑፍ ተጽፏል ። በእሱ ትንሣኤም የእኛ ትንሣኤ ታወቀ ።

በዕለት ስቅለትና ከመስቀሉ ሥር ከአምስት መቶ በላይ የሚሆኑ ሙታን ቢነሱም ከ፱ ቀን እስከ ፱ ቀን በማይበልጥ ጊዜ እንደ ገና ሞትን አስከትለዋል ። እሱን ግን አይመውት እምዝደግመ ይለዋልና ዳግመኛ ሞት የለበትም ።

ከተነሣም በኋላ ለደቀ መዛሙርቱ የሠጣቸው መመሪያ እርሱ ከሚሠራበት ከነበረው ልዩነት አልነበረውም የባሕርይ አባቱ አብ እኔን ላስተምር ፣ ልሰቀልና ልሞት እንደላከኝ እናንተንም እልካችኋለሁ ካለ በኋላ ሂዳችሁ ሰውን

ሁሉ አስተምሩ ስታጠምቋችውም በሰመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ብላችሁ አጥምቋችው” ያዘዘኋችሁንም ሁሉ አስተምሯችው እኔም እነሆ እስከ ዓለም ፍጻሜ ድረስ ከኖንተ ጋር ነኝ ሲል የመጨረሻ የተሰፋ ቃሉን በዚህ አጠቃልሏል ።

ይህ የተሰፋ ቃል ለጊዜው አብረው ለነበሩትና ትምህርቱን ይሰሙ ለነበሩት ሐዋርያት ቢሠጥም በእነሱ ብቻ ተወስኖ የሚቀር አይደለም ። ያንጊዜ ለነበሩት ዛሬም ለአሉት እስከ ዓለም ፍጻሜም ለሚነሱት ሐዋርያት ሁሉ የተሠጠ ተሰፋ መሆኑ ለሁሉም ግልጽ ነው ።

እንግዲህ ከእውነተኛ ሐዋርያትና መምህራን እንደማይለይና አድርገዋችውም እንደሚኖር ስለአስረዳን እኛም ወንጌልን ከማስተማርና ከወንጌል ጉባኤ መለየት አይኖርብንም ። ባለቤቱም የሚያዘንን ትእዛዝ አከብረን ብናስተምር ነው እንጅ በስም መምህራን በመባል ብቻ አይደለም ።

ስለዚህም የሚያስረዳን ማገደሪ መን ፈስ ቅዱስ የነበረው እስጢፋኖስ ወንጌልን “የሚያስምርበት ጊዜ “ወረደ ተወለደ ፣ ተሰቀለ ፣ ሞተና ተነሣ” ብሎ በማስተማር ላይ ሃለ እግዚአብሔር ወልድ በባሕርይ አባቱ ቀኝ በኩል እንደተቀመጠ ሆኖ በማየቱ አካል ከሕልውና ተገልጾለት እግዚአብሔርን አመሰግናል ። ቅዱስ ጴጥሮስም ምሥጢረ ትንሣኤውን አምልቶ አስፍቶ ለሕዝቡ ቢነግራቸው ምን እናድርግ አሉት ። ድህነትን ከሻችሁ እመኑ ተጠመቁ አላቸው ። በእንዲት ቀን አምስት ሺህ የህል ሰዎች አምነው ተጠመቁ እንግዲህ ቅዱስ ጴጥሮስ የኔታችንን ሞትና ምሥጢረ ትንሣኤውን አምልቶ አስፋፍቶ ሲያስተምር በቀን እስከ አምስት ሺህ አስተምሮ በማጥመቁ ክርስቶስን በግብር መስሎታል ለማለት ይቻላል ። እኛም ቢሆን እንደ ቅዱስ ጴጥሮስ የክርስቶስን መሞትና መነሣት ለአመኑ በት ሰዎች ሕይወት እንደሆነ አምልተን አስፍተን ቃል ወንጌልን ከጻፍ እስከ

ጻፍ ብናስተምር ፣ በተማርነውም ጸንተን ብንኖር ክርስቶስ ዘለኛ እንደሚኖርና ከእኛ እንደማይለይ በማያልፍ ዘላለማዊ ቃሉ አስተምርናል ።

የሐንሰ ፲፮ ቁ. ፱ “በትምህርቱ ጸንታችሁ በእኔም አምናችሁ ኑሩ እኔም በእናንተ አድረግችሁ እኛራለሁ” ይላል ። ከትንሣኤ ሙታን በኋላም ያለውን ተስፋ ሲገልጽልን “እኔ ከሂድኩ ፣ መንግሥተ ሰማያትንም ካዘጋጀሁላችሁ በኋላ ሁለተኛ መጥቼ እኔ ወደ አለሁበት እወስዳችኋለሁ ። እናንተም እኔ ወደምኖር በት ትኖሩ ዘንድ” ሲል በማይታጠፍ ቃሉ ያለንን ተስፋ ገልጻልናል ።

እንግዲህ ከእርሱ ጋር የምንኖር ከሆነ ፣ ከእሱም የማንለይ መሆኑ ከተገለጠልን ፣ ከዚህ የበለጠ ሕይወት ከዚህ ሌላም ክብር ሊኖር አይችልም ። የሰማይ አባታችን እንደመሆኑ መጠን ልጅ የአባቱን ሀብት እንዲወርስ እኛንም በትሩፋተ ደሙ ዋጅቶ የመንግሥተ ሰማይ ወራሾች አድርጎናል ።

ስለዚህ በእርሱ ትንሣኤ የእኛን መነሣት ፣ በእርሱም ወደ ሰማይ መውጣት የእኛን ወደ ሰማይ መውጣት ልንገነዘብ በው ይገባል ። “ሁለተኛ እመጣለሁ ወደ እኔም እወስዳችኋለሁ በማለት ራሱ ኔታችን ተናግሯል” ።

ይህ ማርያም አየለ

ደግሞ ቢሆን እንደ ቅዱስ ጴጥሮስ የክርስቶስን መሞትና መነሣት ለአመኑ በት ሰዎች ሕይወት እንደሆነ አምልተን አስፍተን ቃል ወንጌልን ከጻፍ እስከ

የሴቶች ዓምድ

አዘጋጅ ብርሃን ተደላ

“ቅዱሳት አንስት”

“ በኔታ ዘንድ በሴትና በወንድ መካከል ልዩነት የለም ሁሉም አንድ ናቸው ይላል ገላትያ ም. ፲ ቁ. ፳፭” ስለዚህም ቤተ ክርስቲያን የወንዶችም የሴቶችም የሁሉም ናት ። ሁሉም በግብረት ያገለግሏታል ይገለገሉታልም የምትደገፈውም በወንዱ ብቻ ሳይሆን በሴቷም ጭምር ነው ።

መጽሐፍ ቅዱስን ስንመለከት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በዚህ ዓለም ላይ ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወረ በሚያስተምርበት ጊዜ ብዙ ወንዶችና ሴቶች የእርሱን ትምህርት ለመከታተልና የሚሰጡት መልስ ስለሚያረካቸው አብረውት ይከተሉት እንደነበር ያስረዳልና ።

በተለይም በሁለት ወንጌል ም. ፳፯፣ ልዩ ልዩ እንደሚገኘው ሴቶች ይከተሉትና በገንዘባቸውም ያገለግሉት እንደነበር መጽሐፍ ያረጋግጣል ። ይህ ብቻ ሳይሆንም በኔታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተመሠረተችው ቤተ ክርስቲያን እንዳትፈርስ ፀንታ እንድትኖር ይጥሩ ከነበሩት መቶ ሃያ ቤተሰብ መካከልም ሠላላ ስድስት “ ቅዱሳት አንስት” እንደሚገኙበት እመን ነው ።

ይህች ግታና ወገን የማይለይባት ቤተ ክርስቲያን የምትሰጠው ክብር እንደዚህ ሆኖ ሁኖ እናንተዋለን ለዚህም ቅድስናን በሚመለከት ቤተ ክርስቲያን ቅድስና ለወንዶች ስትሰጥ ለሴቶችም እንደዚሁ ትሰጣለች ማለትም ሁሉንም በእኩልነት በመመልከት ለወንዱ ቅድስና ስትሰጥ ለሴቷም “ ቅድስት.....”

በማለት የቅድስናን መዳርግ ትሰጣለች ። ለወንዶቹ የመታሰቢያ ዕለት እንዳላቸው ሁሉ ለሴቶችም የመታሰቢያ ዕለት ተሰጥቷቸዋል ለዚህም ሳምራዊ ቷን ሴት የወሰድን እንደሆነ በግሪካውያን ዘንድ ታላቅ ቦታ አላት ትንሣኤ በቀለ ባሮኛው ሣምንት የሳምራውያን ብርሃን ሣምንት በመባል ሳምንቱን ሙሉ የእርሷ መታሰቢያ ሳምንት እንዲሆን ተወስኖ ይከበራል ። የኛም ቤተ ክርስቲያን ለቅዱሳን ለሰማእታት ለጻድቃንም የመታሰቢያ እለት ስጥታ እንደምታከብርላቸው ሁሉ ሴቶችም ምግባር ትሩፋት በፈጸሙበትና ገድል በታጋደሉበት እለት በማስታወስ የመታሰቢያ እለታቸው እንዲሆን ወሰና ሰጥታቸዋለች ።

ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳን አባቶች ያማልዳሉ ብላ እንደምታምንባቸው ሁሉ እንደዚሁም ቅዱሳት እናቶችም በምግባራቸው በትሩፋታቸው የበቁ ከሆኑ እንደሚያማልዱ ታምንባቸዋለች አማላጅ ነታቸውም እመን ነው ።

ስለ ክርስትና እምነት መስፋፋትም የክርስቶስንንም የሚጠራ ሁሉ በሰይፍ ይታረድና በእሳትም ይቃጠል በነበረበት በጃቶች መቶ ክፍለ ዘመን በሰማዕትነት ያረፉ ብዙዎች እናቶች ናቸው ለዚህም ሁሉ ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ለወንዶች ሰማእታት የተሰጠውን ክብር ለሴቶች ሰማእታትም ሰጥታቸዋለች ። በዚህም ምክንያት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በጠቅላላ የቅዱሳት ሴቶችን

የመታሰቢያ እለት የዳግም ትንሣኤ ዋይማ ቅዳሜ ታከብራለች ። እንግዲህ ይህ ሁሉ ቅድስና ፣ መታሰቢያ ፣ አማላጅነት የተሰጣቸው በሕይወታቸው ዘመን ባደረጉት አገልግሎት ነው ። ቅዱሳት አንስት ለክርስቶስ የሰጡት አገልግሎት ምንድን ነው ወደሚለው ጥያቄ ብንሄድ ።

፩/ አብረውት ነበሩ ። ለገንዘባቸው አገልግሎት ። ፪/ ትንሣኤውን በመጀመሪያ በማየት ለሐዋርያት ነግረዋል ። ፫/ በመጀመሪያው መቶ ዓመት ቤተ ክርስቲያን በከባድ ችግር በነበረችበት ጊዜ ለክርስቲያናት ብዙ አገልግሎት አድርገዋል ። ፬/ ሕይወታቸውንም እሳጅ/ የሐዋርያትን መልእክታችንም ለማህበረ ቤተ ክርስቲያን አዳርሰዋል ። ፭/ የመጀመሪያ ቤተ ክርስቲያን በቤታቸው እንድትመሠረት አድርገዋል ። ፮/ ያለሙትንም በማስተማር አሳምነዋል ። ፯/ ትንቢት በመናገር የመንፈስ ቅዱስ የተሰፋ ትንቢት በእነርሱ ተፈጽሞአል ። ፱/ ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን መሠረት ከተጀመረ በኋላም በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚፈጸመውን ልዩ ልዩ አገልግሎት በማከናወን መሠተዋል ።

ይህም የመጀመሪያዎ አምነት የተመሠረተችው በምድረ ይሁዳ እንደመሆን ሞ መጠን ለሪታዊ ሥርዓት ፈጽሞ አልጠፋም ነበር ለ.ዘ.ፀ.ፀ.፳፭.፭ እንደሚያመለክተው በአዲስ ኪዳንም ያንኑ አገልግሎት ይሠሩ ነበር ። ከዚህም ሌላ ፩. በብህትውና ፪. በጸሎት ፫. በጸም ተወስኖ ለሀገር ለወንጌል ለማለት ለሁሉ ሙሉ ሕይወታቸውን የሰጧቸው ሴቶች ነበሩ ።

ይህንንና ይህንን የመሳሰለውን በመፈጠራት ቤተ ክርስቲያን ቅዱሳት የሚለውን የቅድስና ስም ስጥታቸዋለት ስለዚህ እኛም ዛሬ የነዚህን ቅዱሳት ሴቶች /አርአያ በመከተል መልካም ገድል መጋደል አለብን ወንጌልን ማስተማር ግዴታችን ነው የወንጌል ትምህርት ባደባባይ ብቻ አይደለም የሚሰጠው በመጀመሪያ መሠረቱ የሚጣለው በቤተ ውስጥ ነው።

እናቶች ለልጆቻቸው ፣ ለቤተሰባቸው ሀልወተ እግዚአብሔርን ያስተምሩ የእናቶች ትምህርት ዘመናዊ እድሜ የማይሸገረው ከአእምሮ ተቀርቦ የሚኖር ሐውልት ነው ቅዱስ ጳውሎስም በሚያስተምርበት ወቅት ለደቀ መዝሙሩ ለጢሞቴዎስ በጻፈው መልእክቱ “በእንተ ያለውን ግብዝነት የሌለበትን እምነት ህን አስባለሁ ይህም እምነት ቀድሞ በያትህ ሰሎይድ በእናትህም ስሌውን ትክክለኛው በእንተም ደግሞ እንዳለ ተረድቼአለሁ” ጃኛ. ጢሞ. ም. ፩ ቁ. ፭. ሲል የጢሞቴዎስ እናቱና አያቱ ምን ያህል ስምነት ጠንካራዎች እንደነበሩና እርሱም የእነርሱን አርአያ ይዞ ማደጉን ያስረዳል።

አዎ ልጆቻችን ማስተዋል ከጀመሩ በት ጊዜ እንስቶ ከክርስቶስ ሥራና ፍቅር ጋር መተዋወቅ ይኖርባቸዋል በትምህርታቸውም እግዚአብሔር አባታቸው መሆኑን ማወቅ አለባቸው እግዚአብሔር የፍጥረት ሁሉ ፈጣሪ ስለሆነ እስቀድሞ እርሱን ማወቅና ለእርሱ መታዘዝ የሥራችንና የሃሳባችን ሁሉ መነሻና መድረሻ ሊሆን ይገባዋል ይህንንም ሁሉ በቤተ ላሎት ማስተማር የእናቶች ግዴታ ነው።

የሊቀ ጠብብት

ከጳጳስ ለ ገረጌ
ትርጓሜው እኔ ግን አገልግሎቴን ፈጽሜ ጨርሻለሁ የማርፍበትም ጊዜ ደርሷል መልካም ገድልን ተጋድያለሁ ፍጹምና ጨርሻለሁ ሃይማኖቱን ጠብቆ አለሁ ወደፊት ከፍጥ በጽድቅ ፈታሂ በርትዕ የሆነው ጌታ በዚያ ቀን የጽድቅ አካሊል ያስረከበኛል የተባለው የጳውሎስ ቃል በሊቀ ጠብብት መስፍን ኃይለማርያም የተፈጸመ ስለሆነ በዚህ ሁለት እንዲጠቀስ አስፈልጓል ሆኖም አዳም ሆይ! መሬት ነህና ወደ መሬት ትመለሳለህ ባለው አምላካዊ ቃል መሠረት በሞት ሥልጣን ተይዘው የካቲትጭ ቀን ፲፱፻፸፭ ዓ.ም. በተወለዱ በ፪፮ ዘመናቸው ከሚወዷቸው ቤተሰቦቻቸው እንዲሁም የሥራ ጓደኞቻቸው ካህናት ከዚህ ዓለም በሞት ሲለዩን መረር ገዘን ተሰምቶናል ኃይሉ እግዚአብሔር ለቤተሰቦቻቸው መጽናናትን እንዲሰጣቸውና ነፍሳቸውንም ከወዳጆቹ ከሐብር ሃምና ከይስሐቅ ከያዕቆብ አጠገብ እንዲያደርጉን እንለምናለን። አሜን / ... ከመንበረ ጦላታ ቅ/ሥ/ካ/ጽ/ቤት

ክደብረ ዘይት እስከ ሆሣዕና

በዚሁም በሁዳይ ጸም ቤተ ክርስቲያን የምትጸመው ጸም የጌታችን የአምላካችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸም እንደ መሆኑ መጠን በዚሁ ወራት ጌታ በዚህ ዓለም በሥጋ ተገልጦ ለሠራቸው የተለምዱትና የትምህርት ተግባራት መታሰቢያ በዓል በግድረግ ለእያንዳንዱ ሰንበት ስም በመሰጠት የምትዘምርበት ንና የምትቀድሰበትን ሁኔታ ለማብራራት በአለፈው ጽሑፍ ከዘወረደ እስከ መጽሐፍ በሚል ርዕስ የመጀመሪያዎቹን የአራቱን ሰንበት ስያሜና ይትባሃል ከቅዱሳት መጻሕፍት ምሥጢርና ከጸሎት ድንበይ ባህል ጋር በማዛመድ ታሪካቸውን በመጠኑ ገልጻል።

በዛሬው ጽሑፍ ደግሞ ከደብረ ዘይት እስከ ሆሣዕና ያሉት ሰንበት ስያሜና ትርጉም ምን እንደሆነ ለማሳወቅ እንሞክራለን ይኸውም ከመጽሐፍ በኋላ ያለው አምስተኛው ሰንበት ደብረ ዘይት ሲባል ስድስተኛው ሰንበት ገብር ሄር ተብሎ ይጠራል። ከአሱም ቀጥሎ ያለው ሰባተኛው ሰንበት ኒቆዲሞስ ይባላል ስምንተኛውም ሰንበት ሆሣዕና የሚል ስም አለው። በዚህ ጽሑፍ የምንጎጠውም የእነዚህን ክስተዳ ጸም በኋላ ያሉትን የአራቱን ሰንበት ትርጉም ታሪክ ነው።

ጃኛ ደብረ ዘይት
የጌታችን የመድኃኒታችን የፈጣሪያችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸም አማካይ ሰንበት ወይም ዕኩል ጸም ላይ የሚውለ

ብቆአለሁ ወደፊት ከፍጥ በጽድቅ ፈታሂ በርትዕ የሆነው ጌታ በዚያ ቀን የጽድቅ አካሊል ያስረከበኛል የተባለው የጳውሎስ ቃል በሊቀ ጠብብት መስፍን ኃይለማርያም የተፈጸመ ስለሆነ በዚህ ሁለት እንዲጠቀስ አስፈልጓል ሆኖም አዳም ሆይ! መሬት ነህና ወደ መሬት ትመለሳለህ ባለው አምላካዊ ቃል መሠረት በሞት ሥልጣን ተይዘው የካቲትጭ ቀን ፲፱፻፸፭ ዓ.ም. በተወለዱ በ፪፮ ዘመናቸው ከሚወዷቸው ቤተሰቦቻቸው እንዲሁም የሥራ ጓደኞቻቸው ካህናት ከዚህ ዓለም በሞት ሲለዩን መረር ገዘን ተሰምቶናል ኃይሉ እግዚአብሔር ለቤተሰቦቻቸው መጽናናትን እንዲሰጣቸውና ነፍሳቸውንም ከወዳጆቹ ከሐብር ሃምና ከይስሐቅ ከያዕቆብ አጠገብ እንዲያደርጉን እንለምናለን። አሜን / ... ከመንበረ ጦላታ ቅ/ሥ/ካ/ጽ/ቤት

በማቴዎስ ወንጌል ምዕ. ገጽ ፳፭ እስከ መጨረሻው በግርግር ወንጌል ምዕ. ፲፫. ቁ. ፩ እስከ መጨረሻው በሉቃስ ወንጌል ምዕ. ፳፭ ቁ. ፩ እስከ መጨረሻው ተጽፎ ይገኛል ደብረ ዘይት በኢየሱሱም ምሥራቅ የሚገኝ ተራራ ነው ጌታ በዚህ ዳግመኛ የመምጣቱን ትምህርት እንዳስተማረ ሁሉ ያረገውም በዚያ ተራራ ነው።

ጃኛ ገብር ጌር

ስድስተኛው ሰንበትና ሳምንቱ ገብር ጌር የተባለበት ምክንያት በዚሁ ሰንበት የሚዘመረው ጸሎት ከሆኑት ደቀ መዛሙር-ኩ ሁሉ ወደ እኩ ቀረበና የመምጣትም ልክቱ የዓለም ማለፍ ምልክቱ በምን ይሆናል? ንገረን አሉት። “ እንዘ ይነብር እግዚአብሔር ውስጥ ደብረ ዘይት ወይሆኑ ሎ... አምላክ አለምና እምሳሌሁ ከመ በጽሐቱ ጊዜህ ለማዕረግ... ሰማይ ወምድር የገልፍ ወቃልን ሊያገለፍ ጌታችን በደብረ ዘይት ተቀምጦ ሳለ ለደቀ መዛሙር-ኩ እንዳያስቷቸው ተጠንቀቁ ምጽአት እንደደረሰ ምሳሌውን/ምልክቱን ከበለሰ እወቁ ፣ ሰማይ ከምድር ጋር ያልፋል ቃሉ ግን አያልፍም” አላቸው” እያለ ጌታ በደብረ ዘይት ምሥጢር ምጽአትን ማስተማሩን እየጠቃቀ ሰና እያነሳሳ ስለሚዘምር ይህ ሰንበት ለዚሁ ጌታችን አምላካችን ወልደ እግዚአብሔር በደብረ ዘይት የምጽአቱንና የዓለም ገልፈትን ነገር ለማስተማሩና ከሐሰተኛች ነቢያት እንዲጠብቁ ለማስጠንቀቁ መታሰቢያ ሆኖ ስለተሰጠው የዚህም በዓል ታሪክ ትርጉም ሁኔታው

ቃላይ ስለጸድቃችን ኃጥአን በምሳሌ የተናገረውን ቃለ ወንጌል እየጠቃቀስና እያነሳሳ ስለሚዘምር ሰንበቱ ገብር ሄር ተብሎ ተጠርቷል።

ስለዚህም ይህ ሰንበት የጸድቃችን መታሰቢያ ዕለት ነው። በዚህ ዕለት ሰንበት መታሰቢያነት የተሰጠውን የገብር ሄርን የምሳሌ ትምህርት የምናገኘው ቀጥሎ በተጠቀሱት የወንጌል ክፍሎች ነው ማቱ ገጽ ፲፩-፲፱ ፣ ፲፯-፳፮ ፣ ፲፯፻ ማቱ ፲፫፣ ፲፯ ።

ከዚህ በላይ የተጠቀሱትን ምዕራፍ ችና ቁጥሮች ብንመለከት ስለ ገብር ጌር ምሳሌነትና ስለጸድቃችን የጋ እንዲሁም ስለ ኃጥአን ፍጻ የተጻፉትን የምሳሌ አንገሮች ለማግኘት እንችላለን።

3ኛ ኒቆዲሞስ

ሰባተኛው ሰንበትና ሳምንቱ ኒቆዲሞስ የተባለበት ምክንያት በዚሁ ሰንበት የሚዘመረው ጸሎት ከሆኑት ደቀ መዛሙር-ኩ ሁሉ ወደ እኩ ቀረበና የመምጣትም ልክቱ የዓለም ማለፍ ምልክቱ በምን ይሆናል? ንገረን አሉት። “ እንዘ ይነብር እግዚአብሔር ውስጥ ደብረ ዘይት ወይሆኑ ሎ... አምላክ አለምና እምሳሌሁ ከመ በጽሐቱ ጊዜህ ለማዕረግ... ሰማይ ወምድር የገልፍ ወቃልን ሊያገለፍ ጌታችን በደብረ ዘይት ተቀምጦ ሳለ ለደቀ መዛሙር-ኩ እንዳያስቷቸው ተጠንቀቁ ምጽአት እንደደረሰ ምሳሌውን/ምልክቱን ከበለሰ እወቁ ፣ ሰማይ ከምድር ጋር ያልፋል ቃሉ ግን አያልፍም” አላቸው” እያለ ጌታ በደብረ ዘይት ምሥጢር ምጽአትን ማስተማሩን እየጠቃቀ ሰና እያነሳሳ ስለሚዘምር ይህ ሰንበት ለዚሁ ጌታችን አምላካችን ወልደ እግዚአብሔር በደብረ ዘይት የምጽአቱንና የዓለም ገልፈትን ነገር ለማስተማሩና ከሐሰተኛች ነቢያት እንዲጠብቁ ለማስጠንቀቁ መታሰቢያ ሆኖ ስለተሰጠው የዚህም በዓል ታሪክ ትርጉም ሁኔታው

ሐንሰ ወንጌል ምዕ. ገጽ ፳፭ ተጽፎ ሞል።

በዚህ ክፍል ወንጌል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለኒቆዲሞስ ምሥጢር ጥምቀትን ብቻ ሳይሆን ርድኩን ስትለቱን አዳኝነቱን አስተምርታል። ኒቆዲሞስ ከእርሟትያሱ ክፍሉና ጋር ሁኖ ጌታን የገንዘብ ታላቅ ሰው ነው። ስለዚህ ይህ ሰንበት ከዚህ ጀምሮ የኒቆዲሞስ መታሰቢያ እስከ ደቀን ይከበራል ማለት እስከ ማከሰኛ ድረስ የኒቆዲሞስ ቀናት ናቸው።

ጃኛ ሆሣዕና

ስምንተኛው ሰንበት በኋላው ከአለው ከረቡዕ ጀምሮ ሆሣዕና በመባል ይታወቃል። ይህን ስም ያገኘበት ምክንያት በዚሁ ሰንበትና በሆኑት ደቀ መዛሙር-ኩ ሁሉ ወደ እኩ ቀረበና የመምጣትም ልክቱ የዓለም ማለፍ ምልክቱ በምን ይሆናል? ንገረን አሉት። “ እንዘ ይነብር እግዚአብሔር ውስጥ ደብረ ዘይት ወይሆኑ ሎ... አምላክ አለምና እምሳሌሁ ከመ በጽሐቱ ጊዜህ ለማዕረግ... ሰማይ ወምድር የገልፍ ወቃልን ሊያገለፍ ጌታችን በደብረ ዘይት ተቀምጦ ሳለ ለደቀ መዛሙር-ኩ እንዳያስቷቸው ተጠንቀቁ ምጽአት እንደደረሰ ምሳሌውን/ምልክቱን ከበለሰ እወቁ ፣ ሰማይ ከምድር ጋር ያልፋል ቃሉ ግን አያልፍም” አላቸው” እያለ ጌታ በደብረ ዘይት ምሥጢር ምጽአትን ማስተማሩን እየጠቃቀ ሰና እያነሳሳ ስለሚዘምር ይህ ሰንበት ለዚሁ ጌታችን አምላካችን ወልደ እግዚአብሔር በደብረ ዘይት የምጽአቱንና የዓለም ገልፈትን ነገር ለማስተማሩና ከሐሰተኛች ነቢያት እንዲጠብቁ ለማስጠንቀቁ መታሰቢያ ሆኖ ስለተሰጠው የዚህም በዓል ታሪክ ትርጉም ሁኔታው

በጌታችን የመድኃኒታችን የፈጣሪያችን የኢየሱስ ክርስቶስ ጸም አማካይ ሰንበት ወይም ዕኩል ጸም ላይ የሚውለው የሆኑት ጌታ በዚያ ቀን የጽድቅ አካሊል ያስረከበኛል የተባለው የጳውሎስ ቃል በሊቀ ጠብብት መስፍን ኃይለማርያም የተፈጸመ ስለሆነ በዚህ ሁለት እንዲጠቀስ አስፈልጓል ሆኖም አዳም ሆይ! መሬት ነህና ወደ መሬት ትመለሳለህ ባለው አምላካዊ ቃል መሠረት በሞት ሥልጣን ተይዘው የካቲትጭ ቀን ፲፱፻፸፭ ዓ.ም. በተወለዱ በ፪፮ ዘመናቸው ከሚወዷቸው ቤተሰቦቻቸው እንዲሁም የሥራ ጓደኞቻቸው ካህናት ከዚህ ዓለም በሞት ሲለዩን መረር ገዘን ተሰምቶናል ኃይሉ እግዚአብሔር ለቤተሰቦቻቸው መጽናናትን እንዲሰጣቸውና ነፍሳቸውንም ከወዳጆቹ ከሐብር ሃምና ከይስሐቅ ከያዕቆብ አጠገብ እንዲያደርጉን እንለምናለን። አሜን / ... ከመንበረ ጦላታ ቅ/ሥ/ካ/ጽ/ቤት

ትምህርተ ግዕዝ = የግዕዝ ትምህርት

ትምህርተ ቃላት ወሰዋሰው ዘግዕዝ መክሥት በእንተ ትምህርት ዘየም የዛሬው ትምህርታችን በተለይ በሌ ደትና በጥምቀት ሰምን በሚነገሩት ቃ

ላት የተመሠረተ ድብልቅ ዓረፍተ ነገር ይሆናል ።
 ዓረፍተ ነገሮችንም ለመሥራት በመጀ መሪያ እነዚህን ቃላት እናጥና

22

1250
 45000
 45
 12
 1250
 40

ቃላት

ጉል	በረት	ሰብሐ	አመሰገን
ፀርቅ	ጨርቅ	ሰግያት	ሰግያት
አፀርቅት	ጨርቆች	ምድር	ምድር
ኩሉ	ሁሉ	ናላዊ	እረኛ
የም	ዛሬ	ናሉት	እረኞች
እግዚእ	ጌታ	በግዕ	በግ
ዓለም	ዓለም	አባግዕ	በጉች
ቤዛ	ቤዛ	ጠብሐ	እረደ
ፀንሰ	ፀንሰ-አረዝ	ብዙኅ	ብዙ
ተፀንሰ	ተፀንሰ	ብዙኃን	ብዙዎች
ወለደ	ወለደ	እንቋፅ	እንቋ/እሰይ/
ተወለደ	ተወለደ	በጽሐ	ደረሰ
ወልድ	ልጅ	አብጽሐ	አደረሰ
ወ	ና	ጠሊ	ፍየል
በ	በ	አጣሊ	ፍየሎች
አምሐ	የእጅ መንሻ ስጦታ ለ		ለ-ይኩን ይገባል

ዓረፍተ ነገር

በጎል ሰከበ	ሀ/ በጎላሬ ግሥ
በአፀርቅት ተጠብላለ	በበረት ተኛ
የም ተወልደ	በጨርቅ ተጠቀላለ
እግዚእ ወመድኅን	ዛሬ ተወለደ
ቤዛ ኩሉ ዓለም	ጌታና መድኅን
	የዓለም ሁሉ ቤዛ

ለ/ በትንቢታዊና ምኞታዊ ግሥ ድንግል ትፀንሰ ወትወልድ ድንግል ትፀንሳለች ወንድ ልጅም ትወልዳለች ብዙኃን አባግዕ ወአጣሊ ይጠብሐ በበ ዓለ ልደት-በልደት በዓል ብዙ በጉችና ፍየሎች ይታረዳሉ ኩሉም ሕዝብ ያበ ውው እምኃ ሰብሐት ለእግዚአብሔር በዝ ዕለት በዚህ ዕለት ሰዎች ሁሉ ለእ ግዚአብሔር የምስጋና እጅ መንሻ ያቀርባሉ ሰብሐት ለእግዚአብሔር በሰግ ያት ወሰላም በምድር ሥምረቱ ለሰ ብእ= ለእግዚአብሔር ምስጋና በሰግ ይሁን ሰላም በምድር ለሰው በጉ ፈ ቃድ
 እንቋፅ አብጽሐከው ለብርሃነ ልደቱ= እንቋን ለብርሃነ ልደቱ አደረሳችሁ እንቋፅ አብጽሐከ ለብርሃነ ልደቱ= እንቋን ለብርሃነ ልደቱ አደረሰህ በዝ ይትፈጸመ ትምህርተ ግዕዝ ዘየም፣ እስከንትራክብ በዘይተሉ ትምህርትን ሰላም ለከው ።
 የዛሬው የግዕዝ ትምህርታችን ከዚህ ላይ ተፈጸመ በሚቀጥለው ትምህርት እስከንገናኝ ደኅና ሁኑ ።

72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

ኢ.ኤ.ተ.ቤ.ክ

የሰብሐተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ፣

ማሳሰቢያ ለምእመናን በሙሉ፣

የኢትዮጵያን እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እምነትና ታሪክ ጸዋትወ ዜማዎችንና ቅዳሴዎችን፣ መንፈሳዊ ዘመናዊ መዝሙሮችን፣ ትምህርቶችንና የልማት እንቅስቃሴዎችን ሁሉ እየ ተከታተለ በቴፕ እየቀረጸ ለቤተ ክርስቲያን ቋሚ ቅርስ ያስቀምጣል ። ይህንን ለሚፈልጉ ግለ ሰባ ችም ሆኑ ድርጅቶች የካሴት ክር ላቀረቡ ያገልግሎት ሁለት ብር ብቻ በማስከፈል ይሰጣል ።

ለዚህ ጥያቄ ቢኖርዎ ከድርጅቱ በመምጣት ወይም ስልክ በመደወል ለመረዳት ይቻላል ።

የኢትዮጵያ እርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰብሐተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልዕኮ መምሪያ የካሴት ሐዋርያ አገልግሎት፣

የስልክ ቁ. 116616
 የመልእክት ሣ. ቁ. 3137
 አዲስ አበባ፣